

Tartumaa parim bussijuht on Jaanus Lukk Nõost lk 3

Märts — hea teeninduse kuu: Hooldajatöö nõuab pühendumist lk 3

Persoon: Dan Bogdanov pälvis Valgetähe IV klassi teenetemärgi lk 4

Lasteaialood: Presidendipaar külastas Nõo ja Luke lasteaeda lk 4

Nõo Põhikoolis: Koostöö Nõo PK ja Paikuse PK vahel lk 5

Meie külalisi: Peapiiskop Urmas Viilma Nõos lk 6

Kultuurisündmus: Ilolang tähistas teise tegevusaasta täitumist lk 6

Veterinaari nõuanded: Lemmikloom ei ole lihtsalt asi toanurgas lk 7

Luke külas paikneva Haldja talu perenaisel, meie tantsumemm Helju Mikkelil täitus 13. märtsil 90. aastaring.

Helju Mikkel 90

Palju õnne, Memm!

Sa meie habras Haldja-avaruste meespealill!

Mäletad, kuidas kummelimiruvaip

Sinu jalataldu paitas,

kuidas õunapuude käed

olid kui kallistuseks loodud.

Kuidas kutsuvalt punasid

pohlamarjad soos ja

kuidas tõeline võluriik

sündis Viruskundra loost.

Muidugi mäletad!

Sügaval südamis hoiad ja kalliks pead!

Nagu meiegi Sind, meie kallis Memm!

Tuhat tänu Sulle, looduslaps, nende paljude südamlike lugude pajatamise eest!

Sügav austus ja kummardus Sulle, meie eesti rahvatantsuhing, meie esivanemate pärandi elushoidmise ja edasikandmise eest!

Jätkugu Sul ikka päikselisi elupäevi ja tugevat tervist ning loojavaimu raugematut mõttelendu!

Palju õnne!

Tartumaa Omavalitsuste Liidu tänukirja kauni kodu kujundamise eest pälvisid Valli ja Kalju Siruli Nõost. Tänukirja andsid üle vallavanem Rain Sangernebo ja volikogu esimees Jaanus Järveoja.

Tunnustati 2014. aasta tublimaid

Pühapäeval, 22. veebruaril toimus Nõo kultuurimaja saalis Eesti Vabariigi 97. aastapäevale pühendatud pidulik kontsert-aktus. Kutsutud külaliste hulgas olid Nõo valla erinevate valdkondade tublid inimesed, keda vallavalitsus ja volikogu soovisid tunnustada väärt panuse eest 2014. aastal.

Väga mõttesügavate sõnade kaudu, mida ilmekalt esitas õhtujuht Mikk Sügis, kandus aja ja inimeste olulisuse tähendus kuulajateni.

Pidupäevakõnega esines valla-volikogu esimees Jaanus Järveoja, kelle arutlus inimeste kaasalöömise võimaluste üle kohaliku kogukonna hüvanguks mõjus väga sütitava ja soojana — sul ei pruugi ju olla raha, et toetada ühistegevust, aga paar minutit oma naabriga heatahtlikuks jutuajamiseks, paarkümmend minutit oma kodukandi heaks või siis paar tundi oma kodumaa hüvanguks üldisemalt saame me kõik panustada! Sellise suhtumisega saaksime me rajada tõeliselt tugeva riigi.

Aktuse kontsertosas esitas Nõo kiriku meesansambel kolm isamaalist laulu Nõoga seotud heliloojate/luuletajate loomingust — Enn Võrk/Martin Lipp „Eesti lipp“, Aleksander Läte/Martin Lipp „Kui puuduks kanal“, Mart Jaanson/Lydia Koidula „Eesti muld ja eesti süda“.

Seejärel laulsid Ragne Meieri juhatusel Nõo laste laulustuudio laululapsed Joosep Kroon, Ott Eenmäe ja Hugo Edela ning Marelle Pertmann ja Rahel Mäe. Kontserdi lõpetas Henri Soidla Alo Mattieseni lauluga „Eestlane olen ja eestlaseks jään“.

Ürituse kõige pidulikum osa saabus siis, kui volikogu esimees Jaanus Järveoja ja vallavanem Rain Sangernebo kuulutasid välja auväärsed tiitlid.

„Aasta Tegu 2014“ vääriliseks tunnustati Nõo Põhikooli renoveerimine ja aukirja võttis vastu Nõo Põhikooli direktor Rein Uusmaa.

„Aasta Tegija 2014“ tiitliga pärjati Nõo Sulgpalliklubi kauaaegne treener ja eestvedaja Mart Mäerand.

Nominentidest said samuti aukirjad Maria Noormets seto kultuuri hoidmise ja edendamise eest ja Nõo Reaalgümnaasiumi õpilane Kristin Kuuba suurepärase sportlike tulemuste eest 2014. aastal.

Konkursi „Kaunis kodu 2014“ raames pälvisid siseministri tänukirja Nõost pärit pered Eve ja Jaanus Unt ning Galina ja Aleksandr Frik.

Tartumaa Omavalitsuste Liidu tänukirja pälvisid Nõo Lihatoöstus kaunima tööstusmaastiku kujundamise eest ning perekond Valli ja Kalju Siruli kodu Nõost.

Aktuse külalisesinejaks oli armastatud laulja Uku Suviste, kelle esituses kõlasid nii kodu- kui välismaiste autorite laulud ja kaks laulu tema enda loomingust. Tugevaima aplausi Uku esituses pälvis Tõnis Mägi laul „Palve“, mis päeva meeleolule värvi lisas.

Edasi paluti kõiki pidupäevatorti maitsma. Kokkutulnud pidulisi valdas tore ühe kogukonna ühtekuuluvustunne, mida veelgi süvendas ja kaunistas sinimustvalge dekoor.

Aitäh suure vaeva nägijatele — Viivile, Sirjele, Andresele — ilusa õhtu korraldamise eest!

Aasta Tegu 2014 vääriliseks tunnustati Nõo Põhikooli renoveerimine ja aukirja võttis vastu Nõo Põhikooli direktor Rein Uusmaa. Aasta Tegija 2014 tiitliga pärjati Nõo Sulgpalliklubi kauaaegne treener ja eestvedaja Mart Mäerand.

4 x foto: KAI TOOM

Konkursi „Kaunis kodu 2014“ raames pälvisid siseministri tänukirja Nõo vallast pärit pered (vasakul) Galina ja Aleksandr Frik ning Eve ja Jaanus Unt.

Õnnitleme meie tublisid tiitliga pärjatud tegijaid!

Aasta Tegija 2014

Nõo Sulgpalliklubi on asutatud 1991. aastal Mart Mäeranna eestvedamisel, seega läheb klubil juba 24. treeninguaasta. Ligikaudu 400 õpilast on klubi treeningutel vähemalt algoskused saanud. Võisteldud on 18s riigis: Taiwan, Hiina, Türgi, Portugal, Soome, Rootsi, Taani, Norra, Saksamaa, Ungari, Tšehhi, Slovakkia, Sloveenia, Venemaa, Ukraina, Läti, Leedu, Poola.

Mart Mäerand: „2014. aasta oli väga töörohke, ca 60 päeva võistlustel ja 41 päeva treeninglaagrites. Kolm neidu osalesid täiskasvanute maailmakarika etappidel.“

Mängisime edukalt Taiwanis koolide võistkondlikul MM-I, 4. koht.

Kristin Kuuba võistles välja koha noorte olümpiamängudele 32 parima juuniori hulka.

Helina Rüütel, Kati-Kreet Marran ja Kristin võistlesid Eesti täiskasvanute

koondises Euroopa võistkondlikel karikavõistlustel. Marcus Lõo võistles Eesti koondises U15 klassi Euroopa meistrivõistlustel.

Ühel edukal sulgpallimängijal peab olema pühendumist ja eesmärgistatud tegevust, kui ta tahab olla konkurentsivõimeline maailma juunioride paremikus.

Endal pole veel sellist aega tulnud, et peaksin plaane treeneritööst loobuda — kogu aeg on lisandunud häid õpilasi! Ka on praegustel parimatel mängijatel tekkinud sponsorid (2014. aastal ca 10 000 euro ulatuses), milleta poleks nad jõudnud Euroopa noorte paremiku. Samuti on alati toeks olnud nende tublide laste vanemad.“

Aasta Tegu 2014

Rein Uusmaa: „Nõo Põhikool on tänaseks renoveeritud hoones õppimise ja õpetamisega tegelenud rohkem kui pool aastat. Maja on kenasti kasutusele võetud, ruumid on sisus-

tatud ja igapäevaseks õppetöös sobivad.“

Õpilased ja õpetajad on renoveeritud koolimajaga väga rahul ja loodetavasti aitab puhas ja korrastatud õpikeskkond kaasa õpilaste õpitulemuste paranemisele.

Paraku ei vasta veel kõikide ruumide sisustus vajadustele (auditoorium, keemiaklass, õpetajate tuba, käsitöö ja kodunduse klass, arvuti-klass) ja kindlasti on veel palju soove, mille täitumine õpikeskkonda veelgi paremaks muudaksid.

Tunnustus „Aasta Tegu 2014“ on tänu kõikidele, kes tegid koostööd terve eelmise õppeaasta jooksul, et hoone saaks renoveeritud.

Antud tunnustus läheb kõikidele õpetajatele ja õpilastele, kes olid valmis ühe õppeaasta kitsamates tingimustes õppima! Kõikidele lapsevanematele mõistva ja toetava suhtumise eest! Paljudele tublidele inimestele Nõo vallavalitsusest ja volikogust kooli jaoks oluliste otsuste tegemise eest! Aitäh!“

(NVL)

vallavalitsuses

Vallavalitsuse tegevusest veebruarikuus

Allpool antakse kokkuvõtlik ülevaade käesoleva aasta veebruaris toimunud vallavalitsuse istungitel otsustatust. Istungite protokollid ja avalikustamisele kuuluvad korraldused on avatavad Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvv.ee.

Ehitusvaldkonnas otsustati

— väljastada ehitusload:

* Tõravere alevikus Observaatoriumi tn 9a asuva lasteaia osaliseks rekonstrueerimiseks (katusevahetus),

* Tamsa külas kinnisasjal Tamsa farm asuva ehitise (laut-küün) laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks veiselaudaks,

* Tamsa külas asuvale kinnisasjale Tamsa farm kolme sõnnikuhoidla rajatise püstitamiseks;

* Keeri külas Ilbu kinnistul asuvale laiendatud ja rekonstrueeritud ehitisele kasutuselevõtmiseks lühiajalise majutuse hoonena ning kõrvalhoonele abihoonena,

* Tõravere alevikus püstitatud elektripaigaldisele kasutamiseks elektrijaotusvõrguna;

— väljastada kirjalik nõusolek Luke külas katastriüksusel Luke Mõis asuva ehitise (kärnerimaja) tehnosüsteemide osaliseks muutmiseks;

— väljastada projekteerimistingimused:

* Tartu tn 3 asuva kaupluse laiendamise ja taaramaja püstitamise projekteerimiseks,

* Keeri külas asuvale Tsorna kinnistule loomakasvatushoone ja selle teenindamiseks vajalike rajatiste projekteerimiseks;

— võtta projekti „Tõravere lasteaed „Tõruke“ katuse vahetus“ eelarve koostamisel aluseks OÜ Bestorkate Tartu esitatud pakkumus kui ainus tähtaegselt esitatud pakkumus.

Maaküsimustes otsustati

— määrata Meeri külas asuvale maa-alale lähiaadressiks Elva metskond 205, nõustuda maa riigi omandisse jätmisega;

— määrata Voika külas asuva Lillemäe katastriüksuse, pindalaga 9,4 ha, jagamise käigus tekkinud katastriüksuste nimed ja sihtotstarbed (Lillemäe, Väike-Lillemäe ja Mäelille — kõik maatulundusmaad);

— nõustuda Aiamaa külas asuva 5,28 ha suuruse maa ostu-eesõigusega erastamisega, määrata katastriüksuse lähiaadressiks Vana-Väljaotsa;

— võtta vastu ja lubada avalikule väljapanekule Illi külas asuva Raave katastriüksuse detailplaneering. Avalik väljapanek korraldada Nõo raamatukogus ja Nõo valla veebilehel aadressiga nvv.ee;

— määrata Illi külas asuvate ehitiste aluse maa ja nende teenindamiseks vajaliku maa suuruseks ca 0,81 ha. Nõustuda hoonestusõiguse seadmisega nimetatud maale;

— muuta Vissi külas asuva 3199 m² suuruse Kallaku katastriüksuse senist sihtotstarvet (maatulundusmaast elumumaaks).

Keskkonnalastes küsimustes otsustati

— kinnitada kahe isiku Hajaasustuse programmi raames eraldatud toetuse kasutamise aruanne;

— lugeda olmejäätmete valda-

jaid korraldatud jäätmeveoga mit-teliitunuks;

— lugeda alates 01.04.2015 korraldatud jäätmeveoga liitunuks 33 jäätmevaldajat, kes ei esitanud 20. jaanuariks jäätmeaaduse § 69 lõikest 5 tulenevat kinnitust;

— väljastada garantiikiri selle kohta, et Nõo Vallavalitsus garanteerib huviliste olemasolul 2015. aasta hajaasustuse programmis kohaliku omavalitsuse poolse omaosaluse summas kuni 11 335 eurot;

— peatada Nõo valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava 2013–2024 täiendamise menetlus kuni valla eelarvestrateegia ülevaatamiseni käesoleval aastal.

Üldküsimustes otsustati

— kinnitada Nõo Vallavalitsuse hallatavates haridusasutustes töötavate õpetajate kutoõttasud, lasteaiaõpetajate ja Nõo Muusikakooli õpetajate töötasud;

— viia läbi kirjalik enampakkumine Nõo vallale kuuluvate, kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmiseks mittevajalike kinnisasjade võõrandamiseks (täpsem informatsioon kõrvalolevas teates);

— sõlmida 3 üürilepingut vallavara üürile andmiseks (Tõravere alevikus, Sassi külas ja Nõo alevikus);

— nõustuda Eesti Reservväelaste Laskesportklubi taotlusega Kivikaevu kinnistul KL Tartu Maleva Tamme Mk talvepäevade raames laskmisväljaõppe läbiviimisega (sündmus käesolevaks ajaks möödunud);

— kinnitada väljapoole Nõo valda makstava huvitegevuse maksimaalse osalustasu suuruseks 2015. aastal 100 eurot ühe huvitegevuses osaleja kohta. Sellest: 50 eurot tasutakse teenusepakkujale vastava lepingu alusel 2014/2015. õppeaasta II poolaasta eest ja 50 eurot vastava lepingu alusel 2015/2016. õppeaasta I poolaasta eest.

Lepingud sõlmitakse ainult 31. jaanuariks 2015 ja 31. septembriks 2015 teenusepakkujate poolt esitatud nimekirjade alusel;

— eraldada projektitoetust:

* H. Prosti Põllutöömashinade Muuseum — eraldatav summa 219 eurot,

* MTÜ Stellaarium — eraldatav summa 1400 eurot.

Toetussumma kanda üle taotlejate poolt avaldatavale arvel-duskontole pärast Projektitoetuse eraldamise lepingu allkirjastamist lepingus sätestatud tähtaja jooksul.

Lisaks tegeldi kodanike avalduste lahendamiseiga erinevates valdkondades, valmistati ette volikogu istungi materjale ja lahendati teisi vallavalitsuse pädevusse kuuluvaid ülesandeid.

AIRA LAUL
vallasekretär

Tamsa 2 korterelamu sarikapidu Tamsa külas

27. veebruaril peeti Tamsa 2 korterelamu sarikapidu, millega tähistati maja maksimaalse kõrguse saavutamist. Piduliku sündmuse eesmärgiks oli kostitada ehitajaid, et vastavalt rahvapärimusele tagada seeläbi hoonele hea õnn ja luua head suhted majavaimuga. Ehitustöid teostab Deckol OÜ. Foto: LIIA SIREL

Vallalehe eelmise numbri (Nõo Valla Leht nr 2 (210) / veebruar 2015) paberversioonis on lk 3 fotoallkirjas viga: on “Tamsa kahe korterelamu ehitamiseks”, peab olema aadress “Tamsa 2 korterelamu ehitamiseks”. Palume vabandust!

NÕO VALLA LEHE TOIMETUS

Nõo Vallavolikogu järjekordne istung toimus 26. veebruaril. Päevakorras olid järgmised teemad:

1. Arutelu tervishoiuteenuse pakkumisest Nõo vallas.

Arutelu võeti päevakorda, kuna riik on asunud otsima võimalusi tervishoiusüsteemi ümberkorraldamiseks ja eks reformid tekitavad ikka teatud ebakindlust tuleviku ees. Teemat oli kutsutud selgitama Piret Simmo Sotsiaalministeeriumist. Euroopa Liidu rahadega on plaanis rajada nn tervisekeskused, mis pakuks tervise teenuseid laiemalt kui perearstid. Eelkõige peetakse silmas füsioteraapiat, koduõendust, apteeki, hambaravi, aga ka psühholoogiteenust, töötervishoiuteenust ja ka sotsiaalteenuseid. Euroopa Liidu rahastuse toel luuakse Eestisse vähemalt 35 tervisekeskust. Piret Simmo hinnangul ei oleks Nõo valla võimalused raha saamiseks kuigi suured, kuna Tartu ja Elva on lähedal ning esialgne plaan on just sinna suunata Tartumaa eraldatavad ressursid. Lisaks eeldab projekt, et sellises keskses tegutseb vähemalt kolm täiskohaga perearsti. See tähendaks umbes 5000 patsienti. Küll aga pidas ta igati normaalseks, et Nõos jätkavad tegutsemist kaks perearsti nii nagu siamaani. Samas leidis ta, et ka perearstide juures peaksid tegutsema mõned spetsialistid, sest siis saaks tekkida mitme inimese koostööst positiivset sünergia. Piret Simmo kinnitas, et ministeeriumil ei ole plaanis väiksemate kohtade perearste kuidagi rahaliselt pitsitada, kuid konkurentsis püsimiseks peavad nad tegutsema efektiivselt ja tulemuslikult.

Ta lisas infoks, et pikas perspektiivis kaovad ära väikehaiglad. Kaas- aegsed, suured haiglad saavad olema Tartus ja Tallinnas, lisaks Pärnus ja Narvas ning Saaremaal, Hiiumaal.

Volikoguliikmed esitasid küla- sele küsimusi ning avaldasid teema osas oma arvamust. Samuti said sõna arutelul viibinud Nõo perearstid Tiit

Kaasik ja Tiit Tootsi. Lähiajal tuleb otsustada, kuidas tervishoiuküsimusega Nõos edasi liikuda.

2. Transpordimaa omandamine.

Volikogu päevakorra planeerimisel oli teada, et pankrotivarana on pakkumises üks maatükk Vahe tänavalt. Selle omandamise eesmärk oleks vältida olukorda, kus üks osa tänavast satub eraomandisse ning seetõttu võib olla takistatud kogu tänav vaba kasutamine. Hiljem pandi müüki ka teine maatükk (Vahe tn 8), mis on sotsiaalmaa otstarbega. Vallavalitsus leidis, et oleks otstarbekas ühekorraga ka see maa omandada, sest siis tekib piirkonnas vallale kuuluvatest maadest üks tervik.

Volikogu arutas maade omandamise üksikasju ja otsustas maatük- kide omandamiseks osaleda enam- pakkumisel.

3. Detailplaneeringu menetluse lõpetamine.

Aastal 2007 algatas volikogu Nõgiaru külas asuva Nõo tn 11 katastriüksuse detailplaneeringu. Sellest möödunud aja jooksul ei ole algataja detailplaneeringut lõpule viinud ja kuna tema plaanid on muutunud, siis avaldas ta soovi see menetlus lõpetada.

Volikogu otsustas nimetatud kin- nistu detailplaneeringu menetluse lõpetada ja tunnistada kehtetuks volikogu vastava otsuse planeeringu algatamise kohta.

4. Rahvakohtuniku kandidaati- de valimine.

Vallasekretär Aira Laul andis teada, et ei ole laekunud ühtegi ettepanekut rahvakohtuniku kan- didaatide nimetamiseks. Kindlasti tulenes see osalt sellest, et viimas- tel aastatel ei ole Tartu kohus Nõo vallast rahvakohtunikke rakenda- nud. Kuna kandidaate ei olnud, siis ei olnud ette valmistatud ka otsust nende nimetamise kohta. Küll aga

palume vabandust

vallavolikogus

tuleb Tartu maakohtule saata kiri, milles antakse teada, et volikogu ei nimetanud oma otsusega ühtegi rahvakohtuniku kandidaati.

5. Nõo valla lasteaedade üht- sest juhtimisest.

Volikogu aseesimees Marika Saar tutvustas vallaelukomisjoni koosolekul arutatud mõtet viia Nõo valla nelja lasteaia juhtimine ühtseks ehk kaaluda, kas ei võiks nelja lasteaia peale olla üks juhataja. Ühelt poolt kerkis see teema üsna ootamatult, kuid see tulenes asjaolust, et käesoleva õppeaastaga lõpetab oma töö kaks juhatajat ja juriidiliselt on seega olukord otsuse tegemiseks soodne. Teiselt poolt ei ole see idee kerkinud esimest korda.

Etteandja tõi välja asjaolusid, mida arutus arvestada. Nagu iga probleemiga, toodi välja nii poolt- kui ka vastuargumente. Muudatuse eesmärk ei ole rahaliste vahendite kokkuhoid, seega tuleb kaaluda, kas kasutatavat ressursi saab veelgi kvaliteetsema teenuse saavutamise eesmärgil kuidagi teisti ära kasutada. Kuna volikogu tasandil oli tegu esimese aruteluga, siis leidis enamik neist, et kiirustades tehtud otsused selles küsimuses ei ole õigustatud. Lepiti kokku, et jätkatakse analüüsi ja arutelusid ning kaasatakse protsessi ka spetsialiste ja uuritakse teiste valdade analoogseid kogemusi.

6. Nõo aleviku avaliku ruumi planeerimise ideelahenduste tutvustamine.

Vallavanem Rain Sangernebo andis ülevaate TTÜ Tallinna Kolledži tudengite poolt valminud Nõo aleviku avaliku ruumi planeerimise ideelahendustest. Koostöö selles osa algas juba aasta tagasi ning selle aja jooksul tutvusid üliõpilased meie aleviga, uurides erinevaid materjale ning käies ka Nõos. Samuti viisid nad

läbi küsitlusi ning intervjuusid. Oma mõtteid avaldasid essee- de vormis Nõo RG õpilased. 12. veebruaril toimus Nõos seminar, kus kahe pa- rema töö autorid oma ideid lahti mõtestasid. Nüüd tuleb volikogul ja vallavalitsusel koos vallakodanikega neid mõtteid kaaluda ning teha ot- sustused. Ja siis tuleb asuda otsima rahastamisvõimalusi nende ideede järkjärguliseks realiseerimiseks.

7. Vallavalitsuse informatsioon.

Vallavanem Rain Sangernebo andis ülevaate olulisematest sünd- mustest ja vallavalitsuse tegevustest kahe istungi vahelisel perioodil.

Volikogu sai teada, et maksu- ameti info kohaselt on tulumaksu valdadele ülekandmises teatud häired, kuid meie vallale see probleeme ei tekita. Jätakuvalt on muusikakooli ehitamine graafikus, kuid teatud häireid on ehitaja ning alltöötavõtjate suhetes. Vald sinna sekkuda ei saa ning jääb loot- a, et need suhted korda saavad. Samas Tamsa sotsiaal- maa ehitamisega laabub kõik väga hästi.

8. Kohalalgatatud küsimused.

Vallavanem vastas Veli Laht- metsa järelepärimisele, mis puudutas Nõo Põhikooli sisustust.

Volikogu esimees andis teada, et Nõo valla nn tipptegijate korra arutamine lükkub edasi ning kinnitas volikogu järgmise istungi toimumist 26. märtsil.

Soovi korral saavad kõik huvi- lised istungi materjalidega tutvuda valla kodulehe vahendusel.

JAANUS JÄRVEOJA

Nõo Vallavolikogu esimees

Kirjalik enampakkumine Nõo vallale kuuluvate kinnisasjade võõrandamiseks

Nõo Vallavalitsus viib läbi kirjaliku enampakkumise Nõo vallale kuuluva- te kinnisasjade võõrandamiseks. Kir- jaliku enampakkumise teel soovitakse võõrandada:

□ Nõo alevikus Järve tn 2 asuva kinnistu, pindala 1070 m², sotsiaalmaa (alaliik ühiskondlike ehitiste maa), alghinnaga 75 000 eurot. Kinnistu võõrandamisel sätestatakse ostu- müügilepingus tingimus, et kinnistu valdus antakse üle 01. juulil 2015.

□ Meeri külas asuv Koolimaa kin- nistu, pindala 4,46 ha, maatulundus-

maa, alghinnaga 20 000 eurot.

□ Luke külas asuv Varese tn 3 katastriüksus, tootmismaa, pindala 0,1 ha, alghinnaga 2700 eurot.

□ Luke külas asuv Preedikü kar- jää, mäetööstusmaa, pindala 16 335 m², alghinnaga 4000 eurot.

□ Uuta külas asuv hoonestatud Raua kinnistu, pindala 0,27 ha, alghin- naga 12 000 eurot.

□ Tamsa külas asuv Tamsa sauna kinnistu, pindala 0,20 ha, ühiskond- like ehitiste maa, alghinnaga 8000 eurot.

Pakkumised esitada kinnises ümbrikus Nõo Vallavalitsuse kantse- leisse, aadressil Voika tn 23, Nõo ale- vik, 61601, Tartumaa, hiljemalt 25. märtsil 2015, kell 16.00. Hilinenud pakkumused saadetakse avamata tagasi. Ümbrikule märkida kinnistu nimi, millele pakkumine tehakse.

Enampakkumine viiakse läbi 25. märtsil 2015 algusega kell 16.10 Nõo vallamajas, ruumis nr 213 käesolevas teates toodud järjekorras eraldi pak- kumistena.

Osavõtutasu suuruseks on 20 €

ühe objekti kohta, mis tuleb maksta vallavalitsuse raamatupidamises või kanda üle Nõo Vallavalitsuse kontole EE861010102020385004 SEB-pangas hiljemalt 24. märtsil 2015 kella 16-ks.

Ostu-müügi vormistamiseks teh- tavad kulutused kannab ostja.

Täpsem informatsioon Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvv.ee.

Aja objektiga tutvumiseks võib kokku leppida aadressil vald@nvv.ee või telefonil 745 5108. Samast saab küsida lisainformatsiooni.

Nõo Vallavalitsuse telefonid ja vastuvõtuajad

Kantselei	513 9123	Maaosakonna juhataja	745 5504
Kantselei, vallavanem	745 5108	Maosakond	745 5434
Vallasekretär	745 5303	Keskonnaosakond	745 5332
Elanikeregister	745 5335	Finantsjuht	745 5002
Sotsiaalosalakonna juhataja	745 5475	Raamatupidamine	
Sotsiaalosalakond	745 5004		745 5360, 745 5003

Vastuvõtuajad: T kl 9–12 ja 13–16; R kl 9–12

Vallavolikogu esimehe vastuvõtuaeg teispäeval kl 15.15–16.00 vallamajas.

Elektroonikajäätmete kogumine

Nõo Vallavalitsus teatab, et maikuus on võimalik ära anda suuremõõt- melisi elektroonikajäätmeid, nagu näiteks pliit, külmkapp, pesumasin, teler. Huvilistel palume hiljemalt 27. aprilliks teatada vallavalitsusele (merike@nvv.ee, tel 745 5332) äraantava elektroonika loetelu, asukoht ning kontaktisiku telefoninumber. Aprillikuu lõpus anname kõigile huvilistele teada kogumisringi toimumise täpse kuupäeva. Äraviimise päevaks peavad jäätmed olema toodud kas ukse või värava juurde, kuhu on suuremale veokile tagatud ligipääs.

Lisaks kogumisringidele saab igal ajal elektroonikajäätmeid tuua Nõo ale- vikus Voika tn 20 asuva OÜ NRTK tankla juures olevasse merekonteinerisse. Konteineri võtme saab tankla lahtiolekuagadel tankla teenindajalt.

Suurjäätmete üleandmine

Suuremõõtmeliste jäätmete üleandmine on kõigile Nõo valla jäätme- valdajatele tasuta.

Üleandmiseks tuleb esitada Eesti Keskkonnateenused AS-le tellimus tele- fonil 1919 või meili teel tartu@keskkonnateenused.ee ning leppida kokku jäätmete äraviimise koht ja aeg. Suurjäätmed on tavajäätmed, mis oma kuju või suuruse tõttu ei mahu jäätmete kogumismahutisse või on ohtlikud jäätme- veokile. Sellisteks jäätmeteks on näiteks diivanid, laudad, toolid, kardinapud, madratsid, vaibad. Suurjäätmete hulka ei kuulu ehitus- ja lammutusjäätmed ning probleemtooted (koduelektroonika, akud, rehvid jms). Suurjäätmete vedu saab tellida vastavalt vajadusele.

politseiinfo

NB! 112

11. veebruarist 2015 saab politseid kutsuda hädaabinumbril 112. See tähendab, et politseil, päästel ja kiirabil on nüüdsest ühine hädaabinumber.

Numbril 112 ei ole tavaulukorras ka ootejärjekorda, sest töötab kõnede ülevoolu süsteem ehk kõnele vastab esimene vaba päästekorraldaja ükskõik millises Härekeskuse piirkondlikus keskuses. Numbril 112 helistajat positioneeritakse automaatselt, millega lüheneb see aeg, mis varasemalt kulus asukoha täpsustamisele.

Politsei senine hädaabinumber ei jää tummaks, vaid suunatakse automaatselt edasi Härekeskuses, kus kõiki operatiivset abi osutavaid jõude juhitakse ühest töösaalist. Nii saavad näiteks raske liiklusõnnetuse korral nii pääste, kiirabi kui politsei õnnetuseteate üheaegselt ning viivitust jõudude saatmisel ei toimu.

Tartumaa parim bussijuht on Jaanus Lukk Nõost

Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul vastuvõtul 24. veebruaril tunnustas maavanem Reno Laidre inimesi, kes on kaasa aidanud Tartumaa arengule, sinsele majandusele, kultuurile ja inimeste heaolule.

Tänavu esmakordselt sai maavanema tunnustuse ja tänukirja osaliseks Tartumaa parim bussijuht.

Maavalitsuse ühistranspordi järelevalve spetsialistid tegid sügisel ettepaneku, et võiks tunnustada maakonnaliine teenindavaid bussijuhte. Maavanemale mõte meeldis ja nii jõutigi vabariigi aastapäevaks parim välja valida. Eelmisel aastal teenindas Tartu maakonna liine veel OÜ Tarbus ja tänukiri ongi antud eelmise, 2014. aasta eest.

Maavalitsuse ühistranspordi järelevalve spetsialistid kontrollivad maakonnaliine teenindava vedajafirma busside vastavust hanketingimustele ja seda, kas bussijuhid järgivad sõiduplaane ning teenindavad korrektselt reisijaid. Iga bussiskäigu kohta koostavad nad järelevalveakti, kuhu märgivad kõik head ja vead, sealhulgas bussi puhtus, peatusesse jõudmise täpsus, juhi viisakus, korrektne riietus jne.

AS-i GoBus bussijuhil Jaanus Lukil on kõik need aktid möödunud aasta jooksul (ja tegelikult ka eelnenud aastate jooksul) korras olnud, lisaks on tema kohta reisijatelt alati positiivne tagasiside ja puuduvad kaebused. Ka järelevalveametnikega teeb Jaanus Lukk meelsasti koostööd. Nendes kolmes kategoorias hinnatigi bussijuhte. TOP 5-s oli konkurents päris tihe, aga keegi on ikka parim.

Kontroleridel on väga hea meel, et esimeseks väljavalituks osutus just Nõo valla mees. Nad loodavad ka, et tänukirja andmisest saab iga-aastane traditsioon.

(NVL)

Hajaasustuse programmist rahalise toetuse eraldamine

Alates 18. märtsist 2015 algab Hajaasustuse programmi taotluste vastusvõtt. Taotlus koos kohustuslike lisadokumentidega tuleb esitada paberil või digitaalselt allkirjastatuna valalavalitsusse hiljemalt 18. mail 2015.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades. Kui kahel eelneval aastal said toetust taotleda pered, kelle leibkonda kuulus vähemalt üks kuni 18-aastane laps või kuni 35-aastane puudega pereliige, siis sellel aastal see nõue puudub. Kõik maapiirkondades elavad pered saavad toetust taotleda.

Toetatakse kodumajapidamiste veesüsteemide, kanalisatsioonisüsteemide ja juurdepääsuteedega seotud tegevusi.

Juhul kui majapidamine ei ole elektrivõrguga liitunud, toetatakse ka autonoomsete elektrisüsteemidega seotud tegevusi. Autonoomne elektrisüsteem on päikese-, tuule-, vee või mõnel muul taastuvenergia allikal põhinev süsteem, kus kasutatakse energia tootmiseks näiteks päikesepaneeli või tuulegeneraatori. Toetust ei anta elektrivõrguga liitumiseks.

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes elavad alaliselt selles majapidamises, millele nad toetust taotlevad. Alaline elukoht tähendab seda, et taotleja veedab enamiku oma igapäevasest puhke- ja uneajast majapidamises. Samuti peab taotlejal olema rahvastukregistri andmete kohaselt majapidamisse sissekirjutus katkematult vähemalt alates 01. jaanuarist 2015 kuni toetuslepingu sõlmimiseni.

Taotlejal ei tohi taotluse esitamise hetkel olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.

Projekti maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6500 eurot. Kollmandiku projekti maksumusest peab kandma taotleja.

Oluline on, et projekti tulemus ei oleks poolik, vaid jõuaks tervikliku lahenduseni. Näiteks peab projekti lõpptulemusena olema joogivesi kättesaadav, juurdepääsutee kasutuskõlblik aastaringiselt või peab olemas olema leibkonna vajadustele vastav elektrisüsteem.

Täiendava info saamiseks palume pöörduda Nõo Vallavalitsusse. Samuti saab infot toetuse kohta vallavalitsuse kodulehelt www.nvv.ee, kus on kättesaadavad ka taotlusvormid.

MERIKE KRUUSE

Nõo valla keskkonnaspetsialist

Hooldajatöö nõuab pühendumist

Nõo Hooldekodu — 60 aastat

Märtsikuu on juba aastaid olnud hea teenindamise kuu, sest just sellel kuul selgitatakse välja tublimatest tublimad teenindajad, kes paistavad enam silma oma töökuse, abivalmiduse, kliendisõbralikkuse ja pühendumuse poolest.

Oleme eelnevatel aastatel oma vallalehe kaudu peegeldanud meie tublisid teenindajaid küll postkontorist, ilusalongist, kauplusest, ka perearstikeskusest jne. Sellel märtsikuul toome teie ette Nõo Hooldekodu tööka kollektiivi ja viibime korraks nende igapäevategemiste ligi, et saada aimu eelkõige hooldajatöö iseloomust ja kuulda, mida hooldajad ise oma tööst räägivad.

Nõo Hooldekodust on põhjust rääkida veel ühe soliidse tähtpäeva puhul. Nimelt võttis 11. veebruaril 1955 Tartu Rajooni TSN Täitevkomitee vastu otsuse rajada Nõo valda Lukele vanadekodu. Seega täitub tänavu 60 aastat Nõo hooldekodu rajamisest.

Nii pika staažiga asutuse toimimises on olnud paremaid ja halvemaid aegu. Meie konkurentsitihedas maailmas on ka hooldekodud omavahel mõõtu võtmas. Nõo Hooldekodu on kindlasti heas kirjas, millele viitab ootejärjekord.

Tänasel päeval elab Nõo Hooldekodus 46 eakat inimest, 15 meest ja 31 naist. Enamik on Tartu linnast, Nõo vallast on 15 inimest, lisaks veel Rannu, Mäksa, Meeksi, Ülenurme, Kambja, Tähtvere vallast. Üks inimene on Hiiumaalt.

Hooldekodu paikneb 1987. aastal ehitatud kahekorruselises kivimajas, mis 2000. aastate algul on mitme ümberehitusega mugavaks ja kliendikeskseks kompleksiks kujundatud.

Hooldekodus on tööl 16 inimest, kes kõik rohkem või vähem oma hoolealustega kokku puutuvad. Kindlasti on neil kõigil oma vastutusrikas roll täita ja nad kokku moodustavad ühe toimiva meeskonna, kuid suurim ja töömahukam roll on täita hooldajatel.

Nõo Hooldekodus töötab kuus hooldajat, üks abihooldaja ja üks puhkuste asendaja.

Hooldaja on silmadeks, kõrvadeks ja käteks

Hooldekodus on äratas kella 6 ja 8.30 vahel. Olgu öeldud, et 46-st kliendist on 18 voodislamajad, 8 esimesel korrusel, 10 teisel korrusel.

Selliste eakate hommikukorrastusega (pesemine, mähkmete vahetamine) tegelevad valves olnud hooldajad. Ülejäänud elanikud püüavad endaga ise hakkama saada. Neistki paljud liiguvad ringi kes rastastoolis, kes tugiraamide ja keppide abil.

Hommikusööki antakse kella üheksast. Istusin minagi koos üpris kõbusate vanemmedega ühes lauas. 96-aastane Valentina arvas, et elu siin läheb nii, nagu lükkad. Memmede silmad olid naerusädemeid täis ja nad püüdsid naljagi visata.

Kaks hooldajat ja abitöötaja istusid aga samal ajal tubades vanurite voodite kõrval ja söötsid lamajaid

4. märtsil olid hooldekodus tööl: istuvad (vasakult) hooldaja Silja Loktev, perenaine Izabella Lossmann, huvijuht Aule Havik, seisavad (vasakult): abihooldaja Maarja Ilves, hooldaja Külli Tartes, kokk Sirje Luik, haldustöötaja Allvar Hurt, raamatupidaja Taimi Tasuja, juhataja Ene Arus. Foto: MILVI PENSA

lusikaga ja aitasid tassist juua. „Nii, tee nüüd suu lahti! Neela nüüd alla!“ oli rahulik ja leebe juhendamine kõrval. Nii käib see ju iga söögikorra ajal. Sest selliste lamajate omal käel toimetamine on selles elus lõppenud.

Pärast hommikusööki algas kahesugune toimetamine. Osadele elanikele tähendas see saunapäeva, osad kogunesid jälle huviringi.

Peab ütleva, et ühe voodislamaja saunatamine on omaette ettevõtmine. Kindlasti toimub saunapäev kord nädalas kõigile ülejäänutelegi ja ikka on hooldaja see, kes alati aitab toime tulla.

Voodislamaja veeretati/nihutati toas kolmekesi spetsiaalsele dermatiiniga vooderdatud pesemiskindlale äravooluavaga ratastega dušširaamile ja sõidutati avarasse vannituppa. Mõlemal korrusel on oma vannituba.

Hooldaja Külli Tartes oli endale kilepõlle ette ja ka kummisussid jalga pannud. Ta oli lamava vanuri lahti riietanud ja asus siis ettevaatlikult duššivoolikuga oma hoolealust veega kastma. Järgnes šampoon, seebitamine, kuivatamine, kreemitamine (vanurite nahakuivus), küünte lõikamine, jälle riietamine. „Kuidas sul on? Ega kuum/külm ei ole?“ küsis Külli hoolitsevalt. Kõik toimus oskuslikult ja tasasel moel.

Samal ajal kiirustas hooldaja Silja Loktev vanaproua toas puhast voodipesu vahetama. Ja siis lükatigi pestud vanaproua dušširaamiga tuppa tagasi ja ikka kolmekesi, abiks personali ainus meeshing Allvar, tõsteti ta voodisse. Ja kohe võetakse ette järgmine saunatavus.

Esimesel korrusel teeb samal ajal huvijuht Aule Havik (27, pärit Nõost) virgutusvõimlemist. Võimlejad istuvad toolidel, sest püstiseismisega on enamikul raskusi. Aga oma kronksus sõrmekesi ja tudisevaid käekesi püütakse püüdlikult ringutada, raputada

jne. Aule viskab ühtelugu nalja ja vanakesed on varmad kaasa tõgama. Kõrvaltvaataja jaoks on tegu ühe mõnusa seltskonnaga, kes juba naljalt alla ei anna. Veel loeb Aule ette „Onu Remuse lugusid“ ja kuulajad on vait. Üle 90-aastane Ringa on peretoas oma sama vana abikaasaga, kes enam voodist välja ei saa. „Siia oleme me tulnud ja siit me ka läheme!“ kõlab Ringa tulevikunägemus.

Üks meesterahvas, vast poeg, on oma isa vaatama tulnud, ja nad eemalduvad koridori.

Selline peegeldus on vaid killuke sellest suurest ja ennastalgavast tööst, mida siinne personal ja eelkõige hooldajad igapäevaselt teevad.

Hooldajaks sobib suure südamega inimene

Eesmärk on üllas — et hooldekodu poolt pakutav teenus oleks tema elanikele kõrgekvaliteediline väga mitmes tähenduses. Maalähedaselt lahtiseletatult tähendab see eelkõige hoolitsevat ja inimlikku suhtumist ligimesesse, endaga enam mitte toimetulevasse oma elu viimases etapis viibivasse inimesesse.

Viibida päev päeva kõrval hääbuvate inimeste ligi — kas meist igaüks suudaks seda? Paljud kindlasti mitte.

Aga osadele on selline sisemine aitamise ja hoolitsemise and, sund lausa sisse kodeeritud ja see inimene ise tunneb ennast hästi, kui saab hädasolijat aidata. Minu vestluskaaslased-hooldajad sellel päeval just nii ennast tegudes näitasid ja ka hiljem oma mõtteid lisasid.

Küllil Tartes (47) Aiamaalt töötab hooldekodus juba 14 aastat. Eelmisel aastal lõpetas ta Tartu Tervishoiukõrg-kooli hooldustutöötaja erialal. Elvast pärit Silja Loktev (37) on tööpostil olnud kolm aastat, tema õpib praegu

samas kõrgkoolis. Silja hakkas juba 15-aastasena ema kõrval Hellenurme vanadekodus tööle ja tunneb, et see on töö, mida ta tahab teha. Maarja Ilves (42) Nõost töötab siin viiendat aastat. Tema toonitab, kui oluline on koolitustel tarkusi saada ja neid siis hiljem oma töös rakendada. Ta kinnitab, et vanakesed pöörduvad sageli oma murede ja rõõmudega töötajate poole ja on väga oluline neid ära kuulata ja julgustada.

Hooldajatest Tiina Otsing Lukelt on aga töötanud hooldekodus juba 16 aastat ja Marju Korela-Rosenfeldt 17 aastat, Helju Heier 1,5 aastat ja Evi Kumm pool aastat. Haldustöötaja Allvar Hurt Voikalt on töötanud 22,5 aastat.

Sellise meeskonnaga on võimalik ka kõige raskemaid mägesid paigast nihutada ja ka kõige tõsisematele olukordadele julgelt vastu astuda. Väga oluline on üksteise toetamine ja mõistmine. See annab hingejäodu ja -soojust oma igapäevast tööd teha, mida sellises majas toimetades tavalisest rohkem vaja läheb.

Üheksa aastat on Nõo Hooldekodu juhatajaks olnud Ene Arus (47): „Meil on tõeliselt tublid ja pühendunud töötajad, missioonitundega inimesed, kelle panus on hindamatu. Tänu nende töökusele ja püüdlik-kusele oleme oma hooldekodu viinud kõrgele tasemele. Kindlasti pingutame edasi teenuse kvaliteedi parendamise nimel, osaleme EQUASS kvaliteedisüsteemi rakendamise protsessis ja soovime aasta lõpuks saada oma asutusele Euroopa Kvaliteedimärgi sotsiaalteenustes.“

Jätkuvalt jõudu ja edu hooldekodu tublile kollektiivile! Aitäh teile teie hoolivuse ja kannatlikkuse eest! Ja et südamed ei väsiks ja rõõmused silmist ei kaoks!

MILVI PENSA

Metsaomaniku jaoks vajalikud tähtajad

Metsa uuendamise toetuse taotluse esitamise tähtpäev on 15.07.2015. Toetust saab küsida nel-jale tegevusele:

- 1)metsakultiveerimismaterjali soetamiseks,
- 2)maapinna ettevalmistamiseks,
- 3)metsaistutamistöödeks,
- 4)kuni kolme aasta vanuse metsakultuuri hooldamiseks.

Igal erametsaomanikul on õigus metsakonsulendilil saada riigi poolt finantseeritud nõustamist kuni 15 tundi kalendriaastas. Metsaomanikul on võimalus pöörduda metsaühistusse, kus metsakonsulent leiab võimalusel metsaomanikule sobivad lahendused, näiteks aitab tellida metsamajandamiskava, on abiks toetuste taotlemisel ning metsatööde organiseerimisel.

Metsamaaparandustööde toetuse taotluste esitamise tähtpäev on loodetavasti 2015. aasta teisel poolel.

Toetuse andmise eesmärk on metsamaa veerežiimi ja metsamaale juurdepääsutingimuste ning metsama-jandusliku kasutamise parandamine. Toetuse taotlemiseks tuleb metsaomanikul tellida maaparanduse uuendustudööde kava. Pärandkultuuri säilitamise ja eksponeerimise toetuse taotlemise tähtaeg on 30.06.2015.

2015. aastal alustatakse loodetavasti ka metsanduse valdkonnas Euroopa Liidu toetuste uue perioodi taotluste vastuvõttu. Praeguse informatsiooni järgi saab ka sel perioodil taotleda toetust hoodusudariete ning teiste metsakasvatuslike tööde tegemiseks (taotlusi planeeritakse vastu võtta juunis). **Natura 2000 toetuse taotlusi plaanitakse vastu võtta 2.–21. maini 2015.** Toetus annab võimaluse osaliselt kompenseerida erametsaomanikule Natura 2000 metsaalade majandamisel saamatajäänud tulu. Taotluste vastuvõt-

mise täpsed tähtajad ja tingimused selguvad alles siis, kui määrused on kinnitatud.

Olgu ka nimetatud, et 1. jaanuaril 2015 jõustus tulumaksuseaduse muudatus, mis muudab füüsilistele isikutele makstavad Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel makstavad toetused tulumaksuga maksustavaks. PRIA peab füüsilistele isikute toetustelt tulumaksu kinni juba toetuste väljamaksmisel.

Soovin metsaomanikele head tahtet omandi majandamisel ja vajalike tähtaegadega arvestamisel. Täpsemat informatsiooni ja nõu saab küsida ka Kesk-Eesti Metsaomanikud MTÜ-lt.

KAIRI KLIIMAND

Kesk-Eesti Metsaomanikud MTÜ info@kemo.ee www.kemo.ee tel 513 2844

lasteaialood

Teenetemärgid pälvinud Nõo lasteaia Kröll töötajad Maire Kubri ja Viive Sisask koos Eesti Vabariigi tulevase presidendi Jarek Toova ja tema väljavalitu Marita Shornikovaga

Presidendipaar külastas Nõo lasteaeda

Esmaspäeval, 23. veebruaril külastasid Eesti Vabariigi tulevane president Jarek Toova ja tema väljavalitu Marita Shornikova Nõo lasteaeda Kröll. Tegemist oli Eesti Vabariigi 97. sünnipäeva programmi kuuluva üritusega.

Kõrgete külaliste kohalolek äratas huvi ja tekitas teatavat elevust ning segadust kogu lasteaiaperes — mida selga panna, kuidas käituda ja mida nõuab etikett. Seda enam, et keegi meist (v.a Maire) ei olnud varem presidendi vastuvõtul käinud. Lapsed esinesid riigi esipaarile üheteistkümnest isamaalisest laulust koosneva kontsertkavaga.

Visiidi peaesmärk oli anda üle tänusõnad ja teenetemärgid Nõo lasteaia lastele ja töötajatele. Nädal enne oma visiiti kirjutas Eesti Vabariigi tulevane president Jarek Toova alla otsusele anda seoses iseseisvuspäeva ja Nõo lasteaiale osutatud teenete eest välja maks kohalikku autasu:

orden Valgetähe V klass — MAIRE KUBRI, vastupanuvõitleja, pedagoog, pikaajaline hariduselu edendaja,
orden Valgetähe IV klass — VIIVE SISASK, loodushoiu edendaja, lasteaia õueala puhtusele kaasaaitaja.

Lisaks sai iga rühm Suure Särava Tänutähe, millega tulevane president avaldas tunnustust lasteaia töötajatele ning lastele heade tegude ning mängulise õpitahte eest. Tänutähte võib võrdsustada suure kallistuse ja südamest tulnud tänuga. See on „raha“, mis kannab väärtusi. Kes omab kasvõi ühte tänutähte, on midagi olulist teinud.

Tulevane president ise ja tema kaunis kaasa olid kogu kätlemisteremoonia aja heas tujus ja tundsid end kindlalt. Esipaari kehakeel näitas, et omavahe-line läbisaamine on soe ja siiras. Preili Marita tervitas külalisi rahvarietes, mis sobisid talle kui valatult ja andsid kinnitust esileedi heast maitsest — ajatu, elegantne ja väarikas.

Tulevase presidendi aastapäevakõne kandev idee oli ühtekuuluvustunne. „Meie, selle maja asukad, kasvame ja areneme koos iga päev — märkame, toetame ja abistame nii väikseid kui ka suuri enda kõrval. Hoolime, hindame mänguile ja loovust. Oskame olla õnnelikud selles hetkes.“

Eesti tulevane riigipea viitas oma kõnes ka väikestele puudustele meie majas. „Hetkel teevad murelikuks järjest pimenevad ruumid. Päevad lähevad küll pikemaks ja valgemaks, kuid siiski vajame paremat elektrisüsteemi. Seda enam ajal, kui lasteadeadesse on hiilimas uus õppemänguvahend — nuhvel.“

„Ükskord me saame nuhvli niikuini!“ lubas tulevane president Toova lasteaiaarahvale.

Oma kõnes manitses Jarek Toova olema meid tasakaalukamad ja mitte kiirustama oma otsustes ja tegudes — tuleks olla kannatlikud ning vaadata lootusrikkalt tulevikku. „Iga asi omal ajal. Lootkem koos, et kõik läheb aina paremaks. Juba möödunud aastal tekkis mitmeid põnevaid mänguideid, saime uusi mänguvahendeid ja loodusõpperaja. Sellel aastal alustame uue rühma loomist, sest lapsi on Nõos palju. Kõik on meie seltsi oodatud. Mängige, olge loovad ja õnnelikud just praegu. Kaunist vabariigi aastapäeva, armas Nõo las-teaiaarahvas!“ lõpetas tulevane riigipea oma kõne.

Pärast kõnet suundus tulevane presidendipaar avavalsile. Bankett võis alata.

Pilte presidendi visiidist saate vaadata Nõo lasteaia veebilehelt www.krollipere.eu

Soovime meiega teile kõigile loovust, mängulisust, innovaatilisust ja huumorit igasse päeva. Head 97. Eesti aastat!

VAIKE TIITS

Nõo lasteaia õpetaja

Dan Bogdanov pälvis Valgetähe IV klassi teenetemärgi

23. veebruaril andis vabariigi president Toomas Hendrik Ilves Rakvere teatris üle 99 teenetemärgi erinevate valdkondade tublidele tegijatele. Nende seas oli ka Nõos elav noor informaatikateadlane Dan Bogdanov (32), kes pälvis Valgetähe IV klassi teenetemärgi. Dani juhtimisel arendatakse Cyberneticas privaatsust säilitavat arvutussüsteemi Sharemind.

Dan Bogdanov kaitses 2007. aastal Tartu Ülikoolis magistrikraadi turvalise arvutamise alal ja 2013. aastal doktorikraadi arvutiteaduste erialal.

Dan on turvalise arvutamise süsteemi Sharemind arhitekt ja arenduse juht ning ta on avaldanud infoturbe alal mitmeid teadustöid.

Cyberneticas töötab Dan alates 2007. aastast teadurina ja 2013. aastast projektijuhina, juhtides rahvusvahelist teadus-arenduskoostööd Euroopa Liidu, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani partneritega.

Veel esindab Dan Eestit rahvusvahelises infoturbetehnoloogiate standardimise komitees, kus ta täidab ka mitme infoturbestandardi toimetaja rolli.

Dani teadustöö on juba pälvinud erinevaid tunnustusi: Expo Science Europe Grand Prix 2002, Ustus Aguri stipendium 2010, JCI Siimapaiste Noor Eestlane 2013, Eesti Vabariigi Kaitseministeeriumi teaduspreemia 2014.

Dan on Cybernetica AS nõukogu liige alates 2014. aastast.

Eelpool toodu põhjal võib tõdeda, et tegemist on noore tippteadlasega, kelle tööpõld on väga lai ja kelle panus Eesti informaatikateadusse on juba olulise märgi jätnud.

Saagem siis selle andeka noore inimesega lähemalt tuttavaks.

Sügav huvi matemaatika ja arvutite vastu

Dan ja tema abikaasa Liina, kellega Pärnust pärit Dan tutvus juba 2001. aastal ülikoolis, võtsid mind vastu oma hubases kodus Nõo ale-viku ääreserval. Selgub, et selle maja ehitas viiekümneandel aastatel Liina vanaisa Johannes Mootse. Viis aastat tagasi otsustasid noored Tartust Nõku ümber asuda. „Kui tahad ikka teadustööst puhkust saada ja rohelist murulappi ka näha, siis on ainuvõimalus linnalähedale maale kolida,“ hindas Dan pere valikut. Renoveeritud maja näeb välja kui uus, soolaleivapidu peeti eelmise aasta mais.

„Kindlasti tunnen ma huvi, mis siin Nõos toimub ja kuidas siin elatakse. Ainus, mida siin ei ole — on meri! (Ta õhkab Tahkuranna suvekodu järele). Oma rahvusvahelise töö iseloomu tõttu olen ma siiski väga liikuv, seetõttu ma ennast väga paiksena ei näe.“

Juba esimestest minutitest peale aimus vestluskaaslane energiline loomus ja ergas mõttelend. Väsimust polnud üldse märgata, kuigi alles tund aega tagasi oli Dan läbi mõningate reisitorgete naasnud nädalpäikusselt Ameerika-komanderingult.

„Praeguses töös ongi minu põhiliseks tööülesandeks mööda maailma liikuda ja erinevatel konverentsidel tutvustada, mida meie teised meeskonnaliikmed on välja arendanud. Ka mina tegelen jätkuvalt teadustöoga, aga vähesemal määral.“

Dan tunnustab otse, et ta on pida-

Informaatikadoktor Dan Bogdanov abikaasa Liinaga oma Nõo-kodus. Foto: MILVI PENSA

nud palju õppima ja tööd tegema, et nii kaugele jõuda.

„Edu määravad kolm asja — esiteks see, milline on pere toetus. Teiseks — et on olemas õpetajad, kes sinus potentsiaali näevad ja sind edasi suunavad. Ja kolmandaks — et oleks võimalus, juhus, et sind üldse märgatakse ja oluliseks peetakse. Ja muidugi tuleb ise palju vaeva näha.“

Dan oli juba väikelapsena kiindunud arvutitesse. Ema töötas aastaid tagasi Pärnus arvutuskeskuses ja seal nägi poiss esimest korda kapisuureid arvuteid. Isa sõitis aastaid merd ja ühelt reisilt tõi ta pojale kingituseks uhke arvuti. „Ta pani selle alla vist pea-aegu kogu ühe kuu palga,“ vangutas poeg nüüd pead.

Väikse poisina köitsid Dani arvuti-mängud. Ja tema huvi oli hoopis sügavam — ta soovis aru saada, kuidas need mängud on tehniliselt üles ehitatud. Ta on hiljem ka ise arvutimänge koostanud.

Koolis oli ta õppepõlvkonnalt paremate seas, aga ta püüdis ikka targemate järele joonduda. „Üks väga oluline moment on see, kui kõrge on klassikollektiivis õppimise motivatsioon. Minu klassis oli see kõrge.“

Paralleelselt koolitööga osales Dan viis aastat Tartu Ülikooli juures asuvas teaduskoolis. Ta sai postiga ülesanded kodus lahendamiseks ja saatis need siis lahendustega jälle tagasi.

„Minu 80-aastane vanaisa istus sageli minu kõrval ja tundis huvi, kuidas ma lahendan, ja oli mulle moraalseks toeks,“ meenutab asjaosaline. Oli ju vanaisagi tehnikahuviline, kes aastaid töötas Pärnu Masinatehases.

Tänutundega meenutab Dan oma matemaatikaõpetajat Jaak Kändu, kes teda esimest korda olümpiaadile saatis. Ja arvutiõpetaja Väino Tuisk oli heatahtlik ja lubas arvutihuvilise õpilase veel pärast tundege arvutiklassi.

Sütevaka Humanitaargümnaasiumi lõpetas Dan kuldmedaliga.

Ta on olnud ka hea kirjandikirjutaja ja kõnemees. Paljuski multitalent, võiks öelda.

„Funktsionaalne kirjutamisoskus

on väga oluline, et saaksin oma teadusmaterjale ratsionaalselt ja selgelt väljendada. Ja esinemisjulgus tuleb kindlasti kasuks konverentsidel väljas olles.“

Ülikooliõpingud olid loogiliseks jätkuks eelnevale kujunemisperioodile.

2013. aastal kaitses ta doktoritööd, mille juhendajaks oli Sven Laur.

Keerulise pealkirjaga doktoritöö uurib lahtiseletatult, kuidas teha arvutisüsteeme usaldusväärsemaks (andmete kaitsmine).

Töö Cyberneticas esitab väljakutseid

Nagu Dan ise toonitas, on võimalustel väga oluline osa.

„2007. aastal võeti mind tööle Cyberneticasse. Tööle asudes alustasin doktoritööd. Minu põhitöö ja uurimine kulgesid käsikäes — mis saab veel toredam võimalus olla! Mul on tõeliselt vedanud, minu kolleegideks on targemad ja tugevamad tegijad, kelle kõrval saan ka mina veelgi targemaks areneda.“

Igapäevaselt töötabki Dan Cybernetica AS-i Tartu osakonnas, kus juhib Sharemindi arendust.

„Meie töörühm on tõeline mesi-lastaru, kus on ligi 15 töötajat. Igaüks annab siin oma panuse.“ Koos Tallinna üksusega on infoturbealasel tööl Cyberneticas umbes 80 inimest.

Dan on tegev ka Tartu Ülikoolis. Juba kaheksandat aastat õpetab ta üliõpilastele ühte programmeerimise ainet. Ja tema juhendada on praegu 2 magistri- ja 2 doktorilõputööd. Kokku on ta juba juhendanud 8 magistritööd ja 6 bakalaureusetööd.

„Minu soov on olla praktiline teadlane. Läbi oma oskuste soovin ma inimesi aidata.

Ülemaailmne konkurents IT-maailmas on väga tugev. Ja ometigi olemine me suutnud sellesse valdkonda „sisse murda!“ Mind kutsutakse välisriikidesse esinema ja meie turbetehnoloogiat tutvustama. See on omamoodi minu ja mu kolleegide

väike panus Eesti rikkamaks muutmiseks.“

Dan on saanud küll üksi, küll meeskonnaliikmetega esineda erinevatel konverentsidel (USA kaitseministeerium, kellega oli 4-aastane leping, kosmoseagentuuride konverentsid jne).

„Kõiki riike, kuhu olen reisinud, üles lugeda läheks liiaks,“ tunnistas teadlane.

„Eks ikka tuleb enne esinemist närv ka sisse, sõltub, kuhu minna. Kui kodutöö on hästi tehtud, pole ebaõnnestumist karta. Kindlasti on ka endal uhke tunne, et saad rääkida heast asjast.“

Inglise keelt peab ta oma teiseks emakeeleks, tema töö, suhtlemine käib peamiselt inglise keeles. Aga ka saksa- ja prantsuskeelses keskkonnas saab ta kõnekeelega hakkama.

Üks perekond — kaks teaduste doktorit

Kas Daniil üldse vaba aega ka on?

„Seda aega lihtsalt tuleb võtta!

Olen kogu aeg pallimängu, eriti võrkpalli harrastanud. Võimalusel käin kord nädalas töökaaslaste ja tuttavatega mängimas. Ja abikaasa Liinaga käime Martin Parmase ja Kaisa Oja tantsukoolis hobirühmas tantsimas.“

Jutuks tuleb ka see, et 9. märtsil kaitses ka Liina oma doktoritööd, mis konkreetselt keskendub tundlike andmete analüüsile (geeniandmed, maksuandmed jne). Nii et selles noores peres on lausa kaks teaduste doktorit.

„Meie tööpooldest saame kodus tööalaseid probleeme koos arutada,“ naeravad need entusiastlikud noored.

On ilus ütlus — noorte päralt on tulevik. Dan nii noore teadlasena on juba rõõmustavalt palju saavutanud ja tema tulevik töötab tulla palju-lubav. Ja Liinal on oma edulugu veel rääkimata.

Edu neile!

MILVI PENSA

Presidendipaari vastuvõtt Luke lasteaias

20. veebruaril oli meie lasteaias väga tähtis päev. Tähistati traditsioonilist lasteaia presidendipaari vastuvõttu Eesti Vabariigi 97. sünnipäeva auks. Kogu nädal oli räägitud lastega Eestimaast. Igal päeval valisid lapsed lasteaia sõbralikuma ja abivalmima poisi ja tüdruku. Nädala lõpus loeti sedelid üle ja selguski selle aasta lasteaia presidendipaar.

Reede hommikupoolikul askeldasid tublid kokatüdrukud ja kokapoisid õhtuste suupistete valmistamisega. Õhtul riietusid lapsed piduriietesse. Lasteaia president sai selga uhke ülikonna, mida täiendas ilus täpiline kikkilips, ning lasteaia presidendiproua

pani selga piduliku õhtukleidi. Vastuvõtule saabusid kutsutud külalised samavõrd pidulikult riides. Luke külakeskuses valitses ootusärevus ja siis hakatigi saabunud külalisi pidulikult teadustades kätlemisteremooniale kutsuma. Külalised liikusid mööda rahvuslikku vaipa ja soovisid presidendipaarile head vabariigi aastapäeva. Lauldi hümnid ja kuulati ära lasteaia presidendipaari aastapäevakõne. Selle aasta peo üllatuskülaliseks oli ansambel, kes oma kauni lauluga „Kauges külas“ hullutas paljusid eestimaalasi. Lasteaia personali poolt jäljendatud ansambel Curly Strings'i etteaste vääris tugevat publikuaplausi ja pani

nii mõnegi kaasa laulma või vähemalt jalga tatsutama. Pidulik kontsert jätkus laste laulu ja tantsuga. Ära sai mängitud ka igareedeõhtune telemäng „Me armastame Eestit“, mis oli seekord „aastapäeva eri“. Küsimusedki olid koostatud just Eestile ja eestlastele mõeldes. Kooliminejad lapsed esitasid küsimusi ja kolm külalistest moodustatud meeskonda — sinine, must ja valge — püüdsid õhinaga õigeid vastuseid leida.

Pärast kontserti andis lasteaia president sellel aastal kõikidele tublidele peredele igakülse meeldiva koostöö eest teenetemärgid. Kui kõik olid uhke märgi rinda saanud, jätkus

sünnipäevapidu suupistete maitsmisega, head vabariigi aastapäeva soovimise ja presidendiproua pakutud koduleiva kiitmisega, mille lasteaia kokk hoole ja armastusega küpsetanud oli.

Loodame, et saime omalt poolt süstida lastesse armastust ja austust oma kodumaa vastu ja täname kõiki peokülalisi.

HIIE ja MARGE

Luke lasteaia Segasumma

Luke lasteaia presidendipaar — president Mikk Alajõe ja esileedi Mirtel Marran ➔

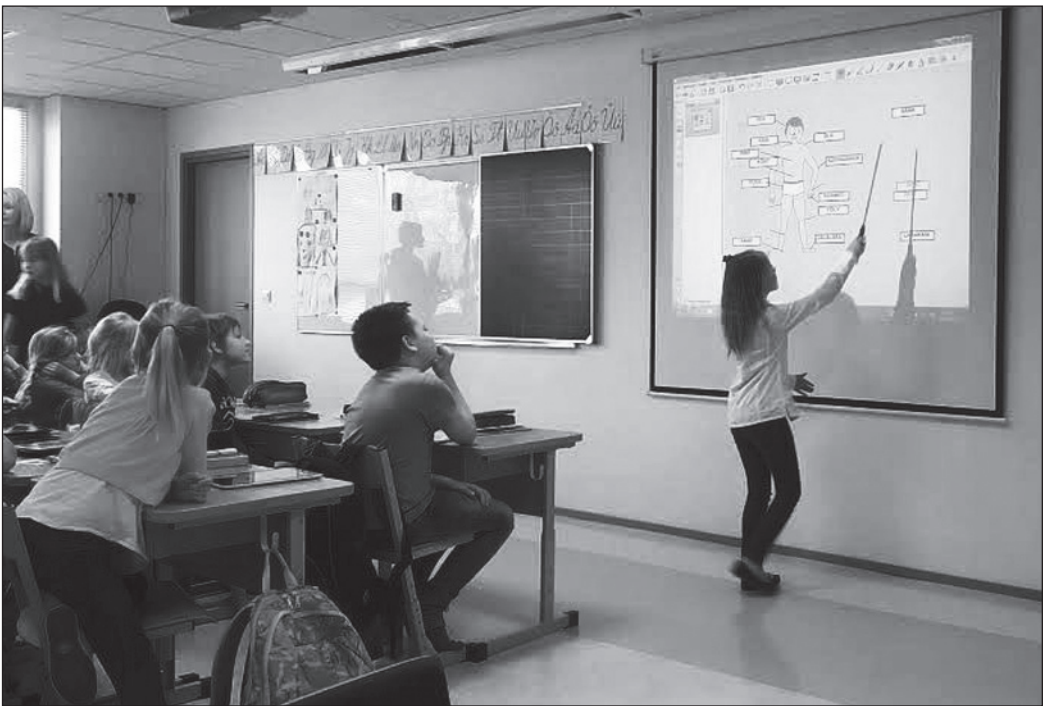

Koostöö Nõo Põhikooli ja Paikuse Põhikooli vahel

Meie kooli õpetajad osalevad ESF-i programmi „Üldhariduse pedagoogide kvalifikatsiooni tõstmine 2008–2014“ raames üldhariduskoolidevahelise koostöövõrgustike tegevustes. Antud programmi eesmärgiks on edendada koostööd üldhariduskoolide vahel. Tegevuste kaudu viiakse ellu algatuse Huvitav Kool põhimõtteid ja antakse õpetajatele võimalus arendada oma professionaalsust koolitajana või kolleegi nõustajana. Nõo Põhikool valis oma koostööpartneriks Paikuse Põhikooli Pärnumaalt. Pikka aega on suurimaks maapõhikooliks olnud Nõo Põhikool, aga täna kannab seda tiitlit Paikuse Põhikool, kus õpib 450 õpilast. Paikuse Põhikool asub Pärnu linna lähedal — nii nagu meie kool asub Tartu linna lähedal. Üsna sarnased on ka meie vallad nii elanike arvu poolest kui asukoha poolest. Ühesugust mõtlemist kohtab Paikusel palju, näiteks ehitas Paikuse vald spordihooned ja eeskuju käidi võtmas Nõost. Eelmisel sügisel ühendati Paikuse raamatukogu kooli raamatukoguga, samalaadne idee on ka meie vallas päevakorral. Sarnast lähenemist võib märgata ka koolikorralduslikes tegevustes.

Samas on koolid väga omanäolised, mis loob head võimalused koostöö kaudu üksteist täiendada. Me teeme samu asju, aga omamoodi, ja üksteisega tutvumine värskendab mõtteid, mida siis oma koolis praktiseerida.

26. veebruaril võtsimegi teekonna ette Paikuse poole. Õpilased said õpetööd teha omal käel kodus. Esmalt avanes võimalus külastada Paikuse õpetajate tunde. Seejärel oli päev tihedalt sisustatud põnevate ja vajalike teemadega, mida siis seminari vormis enamasti Paikuse õpetajate

Õpilane Paikuse kooli tunnis interaktiivset koolitahvliit kasutamas

eesvedamisel läbi viidi. Esimeseks teemaks oli kaasaegsete IT-vahendite kasutamine koolitunnis. Seejärel tutvustasid Paikuse kooli õpetajad loovtööde korraldamist ja läbiviimist oma koolis. Meie kooli loovtöödest tegi ülevaate Anneli Korela. Oli huvitav tõdeda, kuidas kaks kooli on loovtööde korraldamisest aru saanud ja seda omal moel rakendanud.

Päeva teise poole teemaks oli raamatukogu rolli kooli õppetegevuse rikastamisel. Paikuse raamatukogu juhtaja andis väga põhjaliku ülevaate

raamatukogu rollist koolis ja Paikuse alevis tervikuna. Kuna Paikuse raamatukogu sai uued ja avarad ruumid eelmisel sügisel, siis tegi see meid pisut kadedaks. Loodame, et ka meie jõuame nii kaugele, et saame rõõmustada uute raamatukoguruumide üle, kus kooli- ja külaraamatukogu ühiselt tegutsevad.

Päeva lõpus saime meeldivas õhkkonnas õhtusöögilauas mõtteid vahetada ja edasise koostöö osas plaane pidada.

Antud programmi raames on

planeeritud kaks õppepäeva ja teine õppepäev toimub 2. aprillil, kui Paikuse Põhikooli kollektiiv külastab meie kooli. Siis toimuvad samuti tundide külastused, seminarid erinevatel õpetajaid huvitavatel teemadel.

REIN UUSMAA

Nõo Põhikooli direktor

Mitte nii tavaline öö ühes koolimajas

Kuigi olin veebruarikuus pikalt puhkusel, jätkus kuu viimasesse öösse siiski põnevaid tegemisi. Meid olid külla kutsunud Ülenurme Gümnaasiumi 5. klasside õpilased osa saama mitte nii tavalisest „Lugemis- ja Teatriööst“, mis sel aastal toimus juba neljandat korda.

Minu jaoks oli see üle pika-pika aja esimene ööbimisega üritus, millel noortega osalesin, ja üllataval kombel ei olnud ma vähestele unetundidele vaatamata hommikul üldse väsinud. Ilmselgelt sisutiheda ja põneva programmi tõttu.

Minuga olid Nõost kaasa tulnud neli neidu: Elizaneth Saks, Isabel Normann, Mona Marii Piilbak ja Arjette Valkenklaui (allpoolt saate ka nende muljeid lugeda).

Kõigepealt oli noortel võimalus tutvuda näitleja, „Padjaklubist“ tuntust kogunud Kristel Aaslaidiga, kes haaras oma lennuka jutuga kogu publikut. Teda oli ääretult põnev kuulata ja noortel oli talle pärast ka palju põnevaid küsimusi esitada. Loomulikult ei puudunud autogrammide kogumise järjekord ning piltide tegemine. Nõo noored sättisid end kuulama kohe esiritta ja on juuresoleval pildil ka kenasti näha ☺.

Edasi läks programm sellega, et noored jagati nelja gruppi ja saadeti osa võtma erinevatest töötubadest, mis kõik olid mingil määral raamatute ja lugemise või eneseväljendusega seotud. Näiteks oli ühes töötoas võimalus kohtuda kirjanik Tarvo Metspaluga ning küsida temalt küsimusi raamatute kirjutamise kohta. Teises töötoas juhatasid Ülenurme Pere- ja Noortekeskuse juhataja Kersti

Leis ja Ragnar Kekkonen muusika- ja loodushelide maailma. Nagu raamatut lugedes hakkab meil peas n.ö film jooksuma, nii on ka muusikat/heliseid kuulates võimalik samasugune film peas käima panna. Osalesin ka ise selles töötoas ning see oli päris hämmastav ja põnev. Kolmandas töötoas sai Ülenurme Gümnaasiumi huvijuhi Merlin Ponna juhendamisel tutvustada improvisatsiooniteatriga ning neljandaks töötoaks oli veidikene sportlikku tegevust, mis oli samuti seotud raamatute ja lugemisega. Lõpuks said noored veel öösel kella kahe ajal filmi vaadata.

Oli ütlemlata tore ja meeleolukas õhtu-öö-hommik niimoodi mööda saata. Minu jaoks veel seltpärast ka, et kunagi alustasin oma kooliteed selles samas majas. Aitäh võõrustajatele ja noortele, kes kõik nii sõbralikud ja abivalmid olid. Loodetavasti kohtume varsti jälle.

Noorte muljeid

Arjette: „Mulle meeldis see, et sinna oli kohale tulnud Kristel Aaslaid ning need töötöad olid ka väga lähedad ja need inimesed, kes meiega seal töötoas olid, tegid kogu aeg nalja. Seal oli väga põnev ja ma soovin, et neid oleks veel!“

Elizaneth: „Mina käisin lugemisööl esimest korda. Mulle meeldis seal kõik. Kõik inimesed olid lahked ja sõbralikud ning töötöad meeldisid mulle ka väga... igal pool oli palju mõtlemist jne... Minu arust võiks teha veel selliseid asju ja veel eriti Ülenurme 5. klassidega. See oli väga lahe.“

Mona Marii: „Mulle meeldis

Kohtumine „Padjaklubist“ tuntust kogunud näitleja Kristel Aaslaidiga

väga öö raamatuga, sest seal toimus lähedaid asju, nt töötöad, söök oli megahea, toredad inimesed, sain palju uusi tutvusi, Kristel oli ülitore ja sõbralik ja, kuna mulle täiega meeldib padiaklubi, siis ma sain sellest ka palju uusi teadmisi. Ja see oli ülekõige lahe, et me saime kella viieni öösel üleväl olla. Ja pudelimängu mängida.“

Isabel: „Ma käisin lugemisööl esimest korda. Mulle meeldisid seal need inimesed ja mängud ja töötöad. Õpetajad on ka lähedad. Võiks veel teha neid üritusi koos 5. klassiga Ülenurmes või meil. Mulle täiega meeldis see.“

Kevadvaheaeg noortekeskuses

P.S. Kasutaksin siinkohal veel ka võimalust, et kutsuda kõiki üles osa võtma kevadvaheaja tegemistest noortekeskuses, sest tegemisi jagub lausa tervele perele.

Kaunist kevade ootust,

EGLE HÄNILANE

noorsootöötaja

Nõo Põhikoolis

Öö koolimajas

Veebruarikuu tegemistest

5. veebruaril toimus Nõo Põhikoolis traditsiooniline „Öö koolimajas“. Eelregistreerimisega sündmusele oli end kirja pannud üle 60 õpilase 5.–9. klassidest, kellest enamik ka 5. veebruari õhtul kohale jõudis, magamiskott ühes ning madrats teises käes. Mõni

REEMET RUUBEN

Nõo Põhikooli huvijuht

tuli lausa ratastega kohvriga, et kõik vajalik ikka kindlasti kaasa mahuks.

Õpilasi ootas koolimajas ees õhtusöök ning seejärel töötuba, kus sai luua erinevaid asju — joonistusroboteid, külmkapimagnetid, fotoroboti pilti või teha puutööd. Seejärel toimus koolimajas fotojaht, kus õpilased pidid koolist üles leidma pildistatud esemed ning ise samasugused fotod tegema. Pärast seda suundusid osad õpilased õppima ning teised said võimaluse osaleda JJ Streeti tantsutunnis või luua üheskoos kuuldemäng. Õhtu lõpetas filmimaratoni ning seejärel suunduti klassidesse, kus olid valmis seatud magamisasemed. Osad õpilased läksid magama, kuid vapramad pidasid hommikuni vastu ning olid terve öö üleval. Seda raskem oli neil aga järgmine koolipäev vastu pidada. Kokkuvõtteks võiks öelda, et öö koolimajas möödus suuremate vahejuhtumiteta ning õpilased jäid ööbimisega koolimajas väga rahule.

23. veebruaril pidas Nõo Põhikool Eesti sünnipäeva teisiti, kui ehk tavaliselt seda peetakse. Lisaks tavapärasele kõnedele olid ajalooõpetaja Reet-Ingrid Haamer ja muusikaõpetaja Imbi Pärtelpoeg eesvedajaks projektile nimega „Suur maalritöö“. See on Vaiko Epliku poolt Ellen Niidu sõnadele kirjutatud muusikaline projekt, milles osalesid Nõo Põhikooli õpilased ning neid saatev bänd Põltsamaalt. Lisaks muusikale oli projektis tähtsal kohal animatsioon, kus erinevad kujundid ja objektid tähistasid eestlaste jaoks erinevaid värve. Kaks kontserti Nõo kultuurimajas, üks algklassidele ja teine põhikoolile, teenisid ära publiku heakskiidu ja aplausi ning muusika autor Vaiko Eplik lubas järgmise ettekande puhul seda kindlasti vaatama tulla.

Hoiame Henrile pöialt!

Henri Soidla

Eesti Meestelaulu Selts korraldab sel aastal 9. korda üle-eestilist poiste-solistide võistulaulmist.

3. märtsil toimus Tiigi Seltsimajas Tartu linna ja Tartumaa eelvoor. 8–9aastaste vanusegrupis osales 8 poissi. Lõuna-Eesti vahevooru pääses edasi kolm laulupoissi, nende hulgas ka Henri Soidla Nõo laste laulustuudiost. Uno Naissoo „Põgene, vaba laps“ kõlab taas Henri esituses 14. märtsil Sakala Keskuses, Viljandis. Hoiame Henrile pöialt!

(NVL)

meie külalisi

9. märtsil toimus Nõos EELK Valga praostkonna sinodi istung, kus osales ka 2. veebruaril Tallinna Toomkirikus ametisse pühitsetud uus EELK peapiiskop Urmas Viilma (41).

Algusega kell 11 toimus jumalateenistus Nõo kirikus, kus peale peapiiskopi teenisid praost Vallo Ehasalu, Rõngu õpetaja Lea Kärson, Puhja koguduse diakon Tiit Kuusemaa, Karula koguduse diakon Enno Tanilas ja kohalik õpetaja Mart Jaanson.

Peapiiskop Urmas Viilma ise viibis Nõo kirikus esimest korda. Ta pidas koguduserahvale ka jutluse Johannese evangeeliumi 8:46–52 alusel, mille mõtteerasid ta sidus tänapäevaste veendumuste ja uskumustega. Inimesed paljuki ei ole ajas muutunud ja käitumismallid on jäigad. Enne, kui püütakse mõista, kiirustatakse hoopis hukka mõistma. Vähemuste, erandlikkuse, ebaharilikkuse suhtes ollakse nulltolerantsis. Paljud asjad, mida soovitakse muuta, on paljalt maitse küsimus. Me parandame ja muudame asju oma tuju parendamiseks teiste tujude rikkumise hinnaga.

Urmas Viilma tõstatas ka küsimuse kiriku muutumisest. Kui avatuks või suletuks kirik üldse muutub. Tema veendumus on see, et välised muutused võivad ju toimuda, aga fundamentaalseid väärtusi ei saa keegi muuta, Kristuse-keskus peab säilima. Inimesed võiksid rohkem iseendas selguseni jõuda, et olla oma ligimeste teenistuses.

Enne jumalateenist oli võimalus peapiiskopilt lühiintervjuu paluda.

Kuidas Te kavatsete maakoguduste tööd korraldada?

Peapiiskop Urmas Viilma Nõo kirikus. Foto: KAI TOOM

Osa asju saab muidugi kirikupea ise kujundada. Osa asju aitavad korraldada piiskopid, neid seatakse ametisse veel juurde. Aga kindlasti on väga tähtsal kohal praostkondlikud sinodid, nagu täna siin Nõos.

Mina ise kavatsen teha koguduste visitatsioone. Need on ju ajalooli-

selt juba väga traditsioonilised olnud. Nende visitatsioonide käigus on võimalus laiemalt kohtuda nii kohaliku omavalitsuse juhtide, kogukonna esindajate kui koolidega. Sellised kohtumised võimaldavad inimesi süvitsi tundma õppida, jagada neile tunnustust jne.

Meil on üldse kokku 167 kogudust, nende kõikide külastamiseks läheks ju aastaid. Aga kuskilt peab kindlasti alustama!

Mida Te võiksite öelda Nõo kiriku juurde kuuluvate kinnistute tuleviku suhtes?

Võrreldes paljude teiste kirikumaade ja objektidega on Nõo kogudus eesrindlik. Maade arendamisega on jõutud üpris kaugele. Aktiivsemat tegutsemist siinkandis pärssis kindlasti üldine majanduslangus.

Et nüüd on rahval juba raha rohkem käes, siis on võimalus ka edasi liikuda ja julgemalt pakkumisi teha.

Aga samas soovitaksin ma pigem konservatiivselt suhtuda ja oma ressursse tasa ja targu jaotada. See varandus on ju aastatetagune ja hindamatu. Siis võib juba hilja olla, kui kõik on kaotatud.

Nõo kogudusel on suur heameel tervitada Teid Nõo kirikus! Sooviksite Te öelda midagi koguduseliikmetele?

Olen eelnevalt tutvunud koguduse aruandlusega, see on väga põhjalikult koostatud. Teil on väga tubli õpetaja, pealegi veel doktorikraadiga! Püüdke teda hinnata, väärtustada, tunnustada. Kuskilt võib ju kõne tulla ja ta võidakse mujale kutsuda. Hoidke teda!

Aitäh!

Päeva teine pool jätkus Nõo Reaalgümnaasiumis sinodi koosolekuga. Vallavanem Rain Sangernebo tervitas peapiiskoppi ja sinodi liikmeid ning kinkis kõrgele külalisele raamatu Martin Lipust. Pärast lõunasööki kooli sööklas sinodi aruandekoosolek jätkus. (NVL)

Ülestõusmispühadeks

Elame jälle ohvriterohkel ajal: sõjahvrid Ukrainas, terroriohvrid Lähis-Idas ja Aafrikas, poliitilise kättemaksu ohvrid Venemaal. Eks inimesed ole elanud igasugustel aegadel ja vanemad inimesed meie hulgas on näinud väga erinevaid päevi. Kuid mõte sellest, et kedagi kusagil vaenatakse ja tapetakse, on alati rusuv. See pärsib rõõmu igapäevaelu väikeste õnnethetkede üle ja väsitab vaimselt.

Milleks on neid ohvreid tarvis? Kas inimesed ei saaks siis elada sõbralikult kül-g-külje kõrval, teha rahu oma tööd ja üksteist jõudumööda abistada?

Võib-olla ütleb keegi: selliseid ohvreid on olnud alati, inimühiskonnas on see paratamatus.

Ei, inimohvrid pole paratamatus! Selle vastu saab võidelda ja võidu saavutada!

Kuid probleem on selles, et see võit pole inimese võimuses. Sest inimohvrite, laiemalt surma põhjus pole inimeses, vaid patus, mis inimeses elab. Apostel Paulus ütleb Rooma kirjas 7:19–20: „Sest head, mida ma tahan, ma ei tee, vaid paha, mida ma ei

taha, ma teen. Kui ma aga teen seda, mida ma ei taha, siis ei tee seda enam mina, vaid patt, mis elab minus.“ Nõnda oleks inimestel tahte poolest võimalik ka rahulikult üksteisega koos elada, kuid patt, mis on inimese loomusesse tunginud väljastpoolt, ei luba seda teha. Inimesed pilkavad, alandavad ja tapavad üksteist, sest nad on patu orjad.

Kuid võit surma üle on Jumala võimuses! Ja tema on selle kord juba saavutanud Jeesuse Kristuse ristisurma läbi. Tänavu märtsis ja aprilli algul mälestab kogu maailma kristlaskond kord jälle Kristuse kannatusi inimkonnale pärast, 5. aprillil aga rõõmustab Kristuse surnuist ülestõusmise üle. Nüüd pole tarvis enam ühtki inimohvrit, sest Kristus on inimeste lihaliikumuse tegeude — Galaatia kirja 7:19–21 järgi hooruse, rüveduse, kõlvatuse, ebajumalateenistuse, nõiduse, vaenu, riidu, kiivuse, raevutsemise, isemeelsuse, lõhede, lahknemiste, kadetsemise, purjutamiste, prassimiste ja muu sarnase — eest iseenast ohvriks toonud. Ja see ohver on piisav ja lõplik. Keegi ei saa enam suuremat

ohvrit tuua. Ega peagi, sest Kristus on Jumala Poeg.

Nüüd küsib mõni: kui see kõik on tõsi, siis miks on meie päevil siiski nii palju kõike seda halba, mida ülalpool üles lugesin?

Vastus on lihtne. Kristus pole tulnud selleks, et luua maapealset paradüüsi, vaid selleks, et näidata inimkonnale tee pääsemiseks sellest patusest maailmast. Igaüks meist peab selles maailmas elama määratud aja. Kuid usus Kristusesse oleme me Jumala kaitse all. Luuka evangeeliumis 22:31–32 ütleb Jeesus Peetrusele: „Vaata, saatan on väga püüdnud sõeluda teid nagu nisu! Aga mina olen sinu pärast Jumalat palunud, et su usk ei lõpeks.“ Jeesus on palunud ja palub praegu oma taevast Isa nende pärast, kes Jeesusesse usuvad. Jh 17:15 ütleb Jeesus palves oma Isa poole: „Ma ei palu, et sa võtaksid nad ära maailmast, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest.“

Nõnda oleme jõudnud ülestõusmispühade suure sõnumi juurde: patul pole inimese üle enam võimust. Patt suudab küll inimesega veel teha igasugust kurja, mille vilju me ka täna-

päeval näeme. Kuid see on vaid võidetud patu surmaagoonia.

Kristus on meile kõigile näidanud pääsetee sellest hädaorust välja. Uskugem temasse ja palvetagem tema nimel sõja lõppemise eest Ukrainas, terrori lõppemise eest Lähis-Idas ja Aafrikas, poliitilise kättemaksu lõppemise eest Venemaal. Palvetagem hooruse, rüveduse, kõlvatuse, ebajumalateenistuse, nõiduse, vaenu, riidu, kiivuse, raevutsemise, isemeelsuse, lõhede, lahknemiste, kadetsemise, purjutamiste, prassimiste ja muu sarnase lõppemise eest meie eneste elus. See palve annab tulemusi, sest Jumal kuuleb Kristuse jüngrite palveid.

Palvemeelset Kristuse kannatusaega ja õnnistatud ülestõusmispühi Sulle, kallis Nõo kihelkonna rahvas!

MART JAANSON
EELK Nõo koguduse
õpetaja

Geopark — koostööalgatus Jõgeva- ja Tartumaa üleselt

Geopargi idee arendus on jõudnud pärast paari aastat kestnud ettevalmistustegevusi omavalitsuste tasandil esimese verstapostini. Geopargi moodustamise partnerlusleping kirjutati alla Tartu Vallavalitsuse konverentsil „Vooremaa MKA 51 — Kuidas edasi?“, mis toimus 4. veebruaril Jääaja Keskuses.

Geopargi idee arendusega on liitunud omavalitsused Jõgeva- ja Tartumaalt: Pala vald, Kasepää vald, Jõgeva linn, Tabivere vald, Pajusi vald, Palamuse vald, Puurmani vald, Põltsamaa vald, Saare vald, Mustvee linn, Jõgeva vald, Alatskivi vald, Vara vald, Puhja vald, Meeksi vald, Mäksa vald, Laeva vald, Kambja vald, Konguta vald, Nõo vald, Peipsiääre vald, Tähtvere vald ja Tartu vald. Geopargi ideega liitumise osas on lõplikku seisukohta kaalumas veel Põltsamaa linn, Elva linn, Luunja vald, Kallaste linn, Piirissaare vald ja Võnnu vald.

Geopargi idee on saanud alguse just Vooremaalt, kus 51 aastat tagasi, 4. veebruaril 1964. aastal moodustati ainulaadse maastiku kaitseks Vooremaa Maastikukaitseala (MKA). Voore-

maa MKA endine direktor Aita Saksing selgitas: „Kõige tähtsam oli töötades pidada silmas tervikut, et kaasata vooremaalasi säilitama looduslikult kaunist ja teaduslikult huvitavat järvederikast suurvoorte maastikku“. 2004. aasta juunis avati Saadjärve Looduskool ja Vooremaa MKA administratsioon Saadjärve kaldal, mida aitas arendada endine keskkonnaminister Villu Reiljan. Sellest ajast pärinevad ideed jääaja temaatika käsitlemiseks ja geopargi loomiseks. Siit ka geopargi praegune nimetus — Vooremaa Geopark. Etteruttavalt saab öelda, et praegune nimetus ei ole lõplik. Geopargi ala on saanud selgemad ja tunduvalt laiemad piirid kui esialgselt oli kavandatud ja nimetus läheb samuti uuesti ülevaatamisele.

Kuid miks just geopark? Geoparke luuakse selleks, et unikaalsele looduse ja kultuuripärandile tuginedes eristada teistest piirkondadest. Teavad kõik Saaremaad ja Setomaa, kuid Tartu- ja Jõgevamaa ei eristu selgelt Eestimaa kaunistest aladest — puudub ühine nimetaja. Teisalt on vajadus aidata kaasa maapiirkondade majan-

Geopargi partnerluslepingu allkirjastab Pajusi vallavanem Reet Alev. Paremal esimene Nõo vallavanem Rain Sangernebo. Foto: TIIT HELM, Re:TV.

duse kasvule.

Geopargi loodusväärtuste jäädvustamiseks läbi fotosilma kuulutati konverentsil välja fotokonkurss „Vooremaa Voorused 2015“. Ootame kõiki fotograafiaga tegelevaid loodushuvilisi osalema. Konkursi info on leitav Tartu Vallavalitsuse kodulehel www.tartuvvv.ee.

Geopargi arendustegevused on

alles alguses. Nüüd, mil on tagatud omavalitsuste osalemine, soovime edasi liikuda kogukondade ja ettevõtjate tasandile. Kaugem unistus on kuuluda UNESCO juures tegutsevasse ülemaailmsesse geoparkide võrgustikku.

KAIDI RANDPÖLD

Tartu Vallavalitsus
Vooremaa Geopargi projektijuht

kultuurisündmus

Nõo seto laulukooride eestvedaja Maria Noormets ja setode ülemsootska Annela Laaneots hoiavad soome-ugri hõimurahavaste rändlindu Tsirk, kes oli kohale tulnud Obinitsast. Foto: VIIVI KÜTT

Ilongang tähistas teise tegevusaasta täitumist

Laupäeval, 14. veebruaril tähistas meie kohalik seto laulukoor Ilongang oma teise tegevusaasta täitumist. Alustati 2012. aasta sügisel Maria Noormetsa eestvedamisel, kes enne seda oli 10 aastat väga aktiivselt vedanud Põltsamaa setoklubi Kullakõsõ. Ilonganga esimene pidulik kontsert toimus 2013. aasta jaanuaris.

Seekord oli kultuurimaja saalis rahvast saja inimese ringis. Pidu austas oma kohalolekuga ka ülemsootska Annela Laaneots Tallinnast, kelle sünnikodu on Mikitamäel.

Tartust oli kohal meeste laulukoor Liinatsurad. Ilonganga enda liikmete tuttavad ja sugulased küll Viljandist, Türit, Tartumaalt ja Valgast olid samuti tulnud seto laulu ja tantsu nautima.

Pidu möödus tõelises hingestatud seto keeles ja vaimus. Traditsiooniliselt maitsti ka rahvuslikku sööki-jooki. Külalistele öeldi tänusõnu ja vahetati kingitusi.

Ilonganga kunstiline juhendaja Maria Noormets pälvis 22. veebruaril oma-korda vallavalitsuse ja volikogu ühise tänukirja seto kultuuri hoidmise ja arendamise eest, olles üks Nõo valla Aasta Tegija 2014 tiitli nominent.

Maria Noormets on tulihingeline ja nooruslik seto kultuuri kandja, kelle vilunud juhendajakäe all tegutseb täiskasvanute 16-liikmeline kollektiiv Ilongang ja laste 7-liikmeline kollektiiv Kullakõsõ.

Eelmisel aasta juulis käidi Poolas Europeadel, augustis osaleti Seto Kuningriigi päevadel. Esineti Tartus Kirjanike majas, Tartu Lions Klubi 20. aastapäeva pidustustel. Neid kutsuti esinema erinevate kooride juubeliüritustele küll Tallinnasse ja mujale Eestis. Traditsiooniliselt osaleti etnofestivalil Pihkva oblastis Radaja külas.

„Ma olen väga tänulik vallale ja kõikidele teistele, kes mind on märganud ja tunnustanud. Me tegutseme kindlasti edasi ja veel paar huvitavat ideed on välja pakkuda!“ on Maria Noormets jätkuvalt valmis edasi liikuma. (NVL)

päevakeskuses

Päevakeskus kutsub reisima!

Päevakeskuses veebruaris oli meil algul küll plaan vastlapäeval kelgutama minna, kuid kuna lund just ülearu palju ei olnud ja salalik jää juba nii mõnelgi tuttavalt konte oli murdnud, otsustasime teha seekord teisiti ja veeta see päev hoopis tubaselt ja veidi ajutreeningut tehes. Ja väga lõbus oli! Võtsime appi Aliase sõnaseletusmängu ja tegime teisigi põnevaid harjutusi. Kindlasti jätkame taolise ajugümnaastikaga ka edaspidi, kuna teadaolevalt tahavad mitte vaid meie lihased treeningut saada, vaid seda nõuab tugevalt ka meie meel.

Ja oi-kui-head isetehtud kuklid meil siis pärast ajutööd preemiaks olid — rikkalikku vahukoore, martsipani ja koduse moosiga!

Muusikapäevadel meenutasime nii rokokuningas Elvisti kui meie oma armastatud Georg Otsa. Oleks ju Elvis saanud sel aastal 80- ning Georg Ots 95-aastaseks. Kahjuks lõppesid mõlema laulja eluteed ebaõiglaselt vara, kuid mälestus neist elab edasi ja teadaolevalt on Elvis veel praegugi üks enimteenivaid surnud artiste maailmas — seda nii plaatide ja meenete müügi kui tema muuseumiks muudetud koduga Gracelandis. Georg Otsale määrati 2014. aastal postuumselt Balti Tähe preemia. Tema esitatud laule laulsime koos meiega, eeslauljaks ja muusikaga saatjaks meie külaline Voldemar Valkenklaui.

Jõudsime nagu ikka teatris käia nii Tartus kui Rannus ja — nagu igal eesti-maalasel — oli meiega mõtteis Eesti Vabariigi aastapäev.

Nüüd aga palun teil juba kiirustada maikuus toimuvale Lätimaa ran-niku reisile registreerimisega. Täpsemat infot saab küsida päevakeskusest, kuid luban, et sõit piki rannikut on imeline. Sain selle mõtte televiisorist üht reisiprogrammi vaadates ja tekkis kiusatus isegi neid paiku näha, kuna merel lihtsalt on see eriline jõud, mis ligi tõmbab. Ja meiega õõbime mereäärsetes linnades Liepajas, Ventspilsis ja Jūrmalas. Jõuame vaadata ka Pavilostat, käia laevasõidul ning sõita kitsarööpmelisel raudteel otse Ventspilsis vabaõhumuuseumisse. Ja kes siis ei oleks kuulnud Jūrmala imelistest randadest ja kaunist vanalinnast. Võtame koos aja maha, et viimaseks õhtuks sinna õõbima jääda ja kohalikku olustikku nautida. Kõik see huvitav reis kokku koos bussisõidu, kolme õõbimise ja hommikusöögi ning pilethindadega maksab 178 eurot. Reis peaks olema tasutud kuu aega enne toimumist — nii et palun kiirustage end kirja panema ja toredat puhkust planeerima!

KRISTA KVARNSTRÖM

Nõo Päevakeskuse
juhataja

Lemmikloom ei ole lihtsalt asi toanurgas

On vägagi levinud suhtumine, et näe — naabritel on koer või kass, võtame meie endile ka. Kui veel lapsed lausa peale käivad, siis viskavadki sõnakuulelikud vanemad käega ja majapidamisse tuuakse väike neljajalgne.

Praegu tundub küll ringi liikudes, et pole vist peret, kust mõni koer või kass vastu ei jookse. Kõik on suured loomasõbrad, võiks rõõmustada. Aga loomaarstid on mures ja näevad tegelikke probleeme — kui vähiklikult loomi peetakse ja nende tervisega riskitakse.

Meie kohalik veterinaar Hille Laos (38) oli nõus lähemalt selgitama, milliseid probleeme ta oma praktikas on kohanud ja milliseid vigu oleks võimalik vältida.

Hille ise on lõpetanud Eesti Põllumajandusülikooli veterinaarmeditsiini teaduskonna 2002. aastal ning kaitsnud magistri teaduskraadi 2005. aastal toiduhügieeni ja veterinaarkontrolli alal. 2006. aastal asus nende pere elama Viinamärdile. Peres kasvavad tütar ja kaks poega.

Aastatel 2001–2011 töötas Hille Ravimiametis ja registreeris veterinaarravimeid. Alates 2012. sügisest on Hille OÜ Pharsis kaudu tegev praktilise loomaarstina, ta ravib nii suur- kui väikeloomi.

Ühes artiklis ei suuda kindlasti kõiki probleeme lahti rääkida, seetõttu keskendume seekord lemmikloomadest ainult koertele ja nende õigele hooldamisele. Hille andis lubaduse, et jätkab oma nõuannete jagamist järgnevates vallalehe numbrites.

„Kui te võtate koera, siis te võtate endale tegelikult pereliikme kogu eluks, nagu lapsegi, kellega te peate

arvestama. Ta ei ole lihtsalt üks asi toa- või õuenurgas. Koer paneb ju elu kinni, s.o piirab kodunt lahkumist. Ta muudab väga oluliselt teie elukorraldust. Kui tegemist on korteris peetava loomaga, siis peab teda vähemalt kaks korda päevas u 60 minutit väljas jalutama. Ei saa ju koerale lubada, et mingu omapead tänavale jalutama. Oma kinnises õues on see mõeldav.

Koera võtmisel tuleb enne küll seitses korda kaaluda, kui suurt koera te endale tegelikult soovite. Poolekilone kutsikas võib ju väga toredana mõjuda, aga kui temast kasvab hiljem tõeline hiiglane — kas te olete selleks tegelikult valmis ja kuhu te ta mahu-tate.

Koerad võivad olla sileda- ja pika-karvalised, viimaseid on vaja kammida ja pügada. Seda tegevust ei saa te alles siis harrastama hakata, kui koer on juba 2-aastane — vaevalt ta ennast siis hooldada laseb.

Koerad võivad oma iseloomult olla temperamentsed, ka agressiivsed — kas olete valmis neid raames hoidma ja neist jagu saama.

Sageli ollakse probleemi ees — kas võtta emane või isane kutsikas. Kui just ei soovita järglasi saada, siis on otstarbekas mõlemast soost kutsikad varakult ära lõigata — nii on koertel võimalus kauem elada. Nad on ka rahulikumad, püsivad rohkem kodus jne.

Koera, ammugi tõukoera pidamine ja ravimine läheb kindlasti väga kalliks. Kui näiteks laste ravimite puhul on paljudel juhtudel 90%-line soodustus, siis loomaravimite puhul see puudub üldse.

Ka on vaja arvestada, et koeragi toidumenüüs on vaja vaheldust ja nii

mõnigi euro tuleks ka tema hea toidu nimel ohverdada.

Muidugi ei ole õige kõiki koera-peremehi maha teha. On väga entusiastlikke peremehi, kes valdavad tasemel koerte kasvatamise võtteid. Paljudel peredel oleks aga soovitatav loomaarstiga aeg-ajalt nõu pidada — et kui enda oskusi napib, siis loomaarst korraks appi kutsuda. Kõige otstarbekam ongi loomaarstiga koostööd alustada, kui väikese kutsika majja toote — loomaarst annabki teile kõik vajalikud näpunäited kätte.

Põhilisemad probleemid, mida koerte tervise puhul võiks välja tuua, on järgmised:

Nahaprobleemid — neid probleeme võivad omakorda põhjustada kas sisemised või välimised tegurid. Nahaprobleeme võivad põhjustada parasiidid (kirbud, täid, puugid, lestad).

Õues viibivatele koertele tuleb kindlasti anda kord kvartalis ussirohtu, tubastele kaks korda aastas, kevadel ja sügisel. Kirburohtu peaks kandma koerale vähemalt üks kord kuus.

Veel põhjustab nahaprobleeme koera vale toitmine. Koer on karnivor, lihasööja. Võib kaaluda toiduratsiooni, mille korral ühel päeval antakse kröbinaid, teine päev putru. Putru tuleks keeta kas tatratangust või riisist, sekka oleks vaja lisada liha või subprodukte. Liigne pudru söömine põhjustab jälle aktiivsemat hambakivi tekkimist. Ja hambakivi on vaja tingimata eemaldada, vastasel juhul tekib igemepõletik ning lemmiklooma suu hakkab lehkama. Hambakivi eemaldamiseks võib soovi korral loomaarst nõu ja jõuga appi tulla.

Kõrvaprobleemid. Arsti poole

veterinaari nõuanded

Veterinaar Hille Laos

pöörduktakse tavaliselt siis, kui koera kõrvast juba tilgub mäda või kui koer hoiab pead viitu, raputab jms.

Koera kõrv eritab tavapärastelt vaiku. Seda on vaja regulaarselt välja puhastada. Vähemalt üks kord kuus peab koera kõrvu puhastama. Seda protseduuri peab alustama juba kutsikast peale, nagu kõiki teisigi vajalikke protseduure.

Täiskasvanud koera on juba raske, kui mitte võimatu sellistele protseduuridele allutada.

Koera terviseprobleemide ignoreerimisel võivad need muutuda krooniliseks ja hiljem on nende ravi juba kordades kallim.

Näiteks ühe 30 kg kaaluva koera mädase kõrvapõletiku üks ravikuur võib ulatuda u 90 euron.

(Materjal järgneb vallalehe aprillinumbris) (NVL)

Laguja rahval oli vahva vastlapäev

Selle aasta talv on, nagu ta on. Tibake lund, siis jälle päikest ja vihma. Maratoniks olid kõik tingimused olemas, loomulikult ka vastlapäevaks! Ei tahtnud kahte head üritust ühele nädalavahetusele ära mahutada. Nii leppisimegi külaseltsi rahvaga kokku, et vastlapäeva peame 21. veebruaril ja siis ühitame ürituse ka Eesti Vabariigi aastapäeva ja sõbrapäevaga. Ettevalmistused olid põhjalikud. Jagasime omavahel ülesanded — kes ostis kuklid ja vahukoore, kes tegeles muude ülesannetega. Elvas kirjutati valmis viktoriin, mis koosnes küsimustest vastlapäeva, sõbrapäeva kui ka Eestimaa kohta. Lapsi ootasid ees omad tegevused.

Kui see tähtis päev kätte jõudis, tekitas suure küsimärgi lumi. Meie lemmiku — Tuulemäe mustendavad nõlvad ei kutsunud kuidagi kelku välja võtma. Lõpuks leidsime, et vana koolimaja õu ja selle kõrval asuv väike liumägi ajavad asja ära küll. Mõnusalt kodune tunne oli lausa heki äärest kel-

gule istuda ja vana head tuttavat rada pidi alla vuhiseda. Lumi oli küll märg ja lirtsus jalgade all, aga vähemalt oli see olemas ja meie rahvale kasvavad sellel aastal hästi pikad linad.

Üheskoos katsime pidulaua. Potitäis seajalgu ootas lutsimist. Üks kausitäis oli ube ja teine oasalatit, veidikese ka muid kröbinaid. Kiiresti klopitud vahukoor täitis kuklid ja ahvatlevad maiused meelitasid sööma. Kõige põnevama üllatusega tuli aga kooli vilistlane Ave, kes tempis meile kõigile sinimustvalged joogid. Oli uhke ja pidulik tunne, kui seisime, kõigil lipuvärvides jook käes. Laste joogid olid siirupiga. Vastlalaal juhatas sisse söömaaja. Kui kõhud täis, tuli viktoriin. Lapsed joonistasid lustakaid kuklipoisse, täiskasvanud nuputasid vastuseid küsimustele, mis tundusid alguses küll lihtsad, aga võtsid ikka lõpuks kukalt kratsima. Kõige vahvam küsimus käis vanatüdrute kohta. Mida nad küll võivad vastlapäeval teha? Naeru ja nalja oli nabani, kuid keegi ei teadnud õiget vas-

Laguja rahvas leidis liulaskmiseks sobiva väikese liumäe vana koolimaja juures.

tust. Vanatüdrukud võisid vastlapäeval kosja minna!

Liulaskmine lõpetatud, kõht hääd ja paremat täis, viktoriini kaudu peajagu targemaks saadud, tuli aeg kodu-

külaseltside tegemisi

APRILLIKUU SÜNNIPÄEVALAPSED		
Leida Kiidjärv	13.04	94
Koidula Aidak	24.04	88
Johanna Mikvelt	25.04	86
Valter Jõgi	08.04	85
Virve Lepik	18.04	85
Klavdia Ivanova	20.04	85
Viivi Luik	07.04	84
Maie Juust	17.04	83
Elmot Kikerpill	22.04	83
Endla Tamm	23.04	83
Niina Bogdanova	05.04	82
Vaike Veske	13.04	82
Eevi Laupa	22.04	82
Malle Kuiv	24.04	81
Aino Pärt	02.04	78
Linda Veidenbaum	05.04	78
Viljo Soo	15.04	78
Siivi Kiivit	21.04	78
Peeter Zeiger	03.04	77
Ants Noormets	15.04	77
Viola Juhkam	16.04	77
Jüri Joala	20.04	77
Aili Sassi	03.04	76
Urve Rümmel	04.04	76
Luule Roos	29.04	76
Jüri Karm	08.04	75
Kaarel Sonn	30.04	75
Hilja Teorein	12.04	74
Viive Terav	19.04	74
Sirje Mändlo	27.04	74
Leili Pai	09.04	73
Eino Pino	05.04	72
Peeter Ritson	05.04	72
Eduard Lehesaar	20.04	72
Hele-Maie Aru	30.04	72
Viive Sisask	03.04	71
Arvo Ulst	05.04	71
Eevi Viirsalu	10.04	71
Anna Laan	04.04	70
Maret Roomet-Veermäe	06.04	70
Aavo Kriisa	11.04	70

PALJU ÕNNE!

Teostame valdadele, linnadele, eraisikutele

- ohtlike puude raiet majade, liinide läheduses,
- vanade puude ohtlike okste eemaldamist,
- ohtlike puude raiet kalmistutel,
- puude seisukorra ja elujõu hindamist,
- töid kõrgustes, kasutades korvtõstukit,
- võsaraiet, trimmerdamist, muru niitmist.

Töid teostavad oma ala professionaalid koos kaasaegse tehnikaga. Hinnapakkumine ja konsultatsioon TASUTA.

Tel 5810 9846, kontaktisik Tanel Pajo
e-post pajolus@gmail.com, puuderaie.info@gmail.com

TARTU ÜLIKOOLI ÜLIÕPILASTE ÕIGUSBÜROO

avab taas oma ukseid 02.03.2015 ning jätkab tegevust kuni 25.04.2015

Vastuvõtt õigusbüroos
E, T, N kell 16–19 ja L kell 10–13
Tartus, Näituse tn 20 ruumis 115.

Õigusnõu hakkavad andma TÜ õigusteaduse bakalaureuseastme viimase aasta üliõpilased ja magistrandid ning see on kõigile TASUTA.

NÕO HAMBARAVI

- Hammaste ravi, proteesimine, igemeravi, kirurgia.
- Lastele kuni 19a hammaste ravi tasuta.
- Täiskasvanutele soodustused kliendikaardiga nii ravi- kui proteesitöödelt.
- Pensionäridele (k.a töövõimetuspensionärid) haigekassa soodustus 255,65 € proteesitöödelt.
- Vanadus- või töövõimetuspensionäridele hambaravi hüvitus 19,18 € aastas.
- Rasedatele ja alla 1a lapsega emadele haigekassa soodustus 28,77 €.

Oleme avatud E–R 9.00–17.00
dr KAUTS, dr TULL
Voika 23 (vallamajas), Nõo, tel 745 5616
Oleme avatud ka Tartus Uus 13c-64, tel 740 3355.

Ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis.

Tel 5557 7007
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja -aukude projekteerimine, puurimine ning likvideerimine. Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septicute ja süvaveepumpade paigaldus.

Lisainfo tel **52 69 604**
www.puurkaevumeistrid.ee

FEKAALIVEDU

teisipäeviti ja laupäeviti.

Tellimine
tel 510 9995.

Loomaarst pakub teenust 24/7

Kui sinu lemmik ei armasta transporti või ei ole omanikul see võimalik, kutsu loomaarst koju. Hinnad väga mõistlikud ja tarbetu sõit jääb ka ära. Annan nõu söötmise ja hooldamise kohta ning teostan vaksineerimisi.

Sinu loomaarst Hille 5567 4713

Magusaid maitseelamusi pakub Nõos ANNE-LY KOOGIKODA (Anikrus OÜ).

Pilte valminud tortidest saab vaadata *Facebookis*.

Tartu Kutsehariduskeskuse „Aasta tegija 2015“ konkursil saavutatud III koht.

Lisaks tortidele võimalik tellida söödavaid tordipilte.

Magusateks kontaktideks: anikrus.ou@gmail.com, tel 5662 7335

ABI KINNISVARATEHINGUTES

Teie kohalik kutseline maakler
Sweet Home OÜ 5383 0881 Diana

Pakun tööd majapidamises Viinamärdil.

Tööd nii sees kui väljas. Sobib ka osalise ajaga või graafiku alusel töötavale inimesele.

Tel 5567 4713, Hille.

TV ja SAT-TV ANTENNIDE MÜÜK ja PAIGALDUS.

DIGIBOXide MÜÜK, PAIGALDUS ja REMONT.

Tel 5666 3185.

Laste lauluvõistlus

28. märtsil kell 12.00

Nõo kultuurimajas

Nõo valla laste lauluvõistlus

Kevad toob lapsed laulma!

Tule sinagi kuulama ja kaasa elama!

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUSE TEATED

P, 15. märts kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
K, 18. märts kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
N, 19. märts kl 16.00 Piiblitund Nõo hooldekodus
N, 19. märts kl 17.00 Agnes Laasimeri ja Taime Põllu raamatutund „Toomas Paul 75“ kiriku käärkambris
R, 20. märts kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
R, 20. märts kl 17.00 Pühapäevakoolitund Luke külas (Tamsa tee 4–5)
R, 20. märts kl 19.30 Taizé-õhtu kirikus
P, 22. märts kl 11.00 Jumalateenistus
P, 29. märts kl 11.00 Palmipuudepüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
T, 31. märts kl 15.30 Piiblitund Nõgiaru raamatukogus
N, 2. aprill kl 16.00 Armulauaga palvus Nõo hooldekodus
N, 2. aprill kl 18.00 Suure Neljapäeva jumalateenistus. Armulaud
R, 3. aprill kl 11.00 Suure Reede liturgiline jumalateenistus
P, 5. aprill kl 11.00 I ülestõusmispüha jumalateenistus. Armulaud. Laulab koguduse segakoor
E, 6. aprill kl 18.00 II ülestõusmispüha jumalateenistus
R, 10. aprill kl 17.00 Pühapäevakoolitund Luke külas (Tamsa tee 4–5)
P, 12. aprill kl 11.00 Jumalateenistus
K, 15. aprill kl 19.30 Taizé-õhtu kirikus
N, 16. aprill kl 16.00 Piiblitund Luke raamatukogus
R, 17. aprill kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
R, 17. aprill kl 18.00 Nõo kiriku meesansambli 25. sünnipäeva kontsert kirikus
P, 19. aprill kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud. Martin Lipu päev
K, 22. aprill kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas

LEERITUNNID kiriku käärkambris
igal PÜHAPÄEVAL pärast jumalateenistust (u kl 12.30)

PÜHAPÄEVAKOOL NÕO NOORTEKESKUSES (Voika 23 Nõo)
igal REEDEL kell 16.00

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus
Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)
ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:
A/a EE11 2200 2210 5844 2062
(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)

Juhatuse esimees Madis Kanarbik, tel 504 6570
Koguduse õpetaja Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantsleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee
Koguduse veebilehekülg www.eelk.ee/noo

Õpetaja kõnetund kiriku käärkambris kolmapäeval ja reedel kl 9.30–11.30

Neljapäeval, 19. märtsil kell 17.00
toimub Nõo Püha Laurentsiuse kiriku (Tartu tn 2, Nõo) käärkambris raamatutund.

Õp dr theol TOOMAS PAULI elust ja loomingust
räägivad tema õde Agnes Laasimer ja kristliku kirjanduse asjatundja Taime Põld.

Reedel, 17. aprillil kell 18.00 tähistab
NÕO KIRIKU MEESANSAMBEL oma **25. SÜNNIPÄEVA**
HEATEGEVUSKONTSERDIGA
Nõo Püha Laurentsiuse kirikus (Tartu tn 2, Nõo).
Sissepääs vaba.

Oodatud on annetused Nõo Püha Laurentsiuse kiriku ja kõrvalhoone restaureerimise toetuseks.

Näitus avatud aprilli lõpuni raamatukogu lahtioleku aegadel.

31. märtsil kell 14.00
avame Nõo Koduloomuuseumis näituse
AJA HELINAD

Vanaaja pillid, noodid, laulikud!

Avamisel mängib pilli ja vestab juttu lõõtsakuningas AIVAR TEPP

NÕO PÄEVAKESKUSES

17. märtsil kell 14.00 FILMIPÄEV

19. märtsil kell 18.00
Sõidame vaatama balletti „RAIMONDA“

24. märtsil kell 14.00 REISIMULJEID TAIST

25. märtsil kell 18.00
Endla teatri etendus „KVARTETT“
Rannu Rahvamajas

31. märtsil kell 14.00
MUUSIKALINE PÄRASTLÕUNA
NÕO KODULOOMUUSEUMIS
Külas on lõõtsakuningas Aivar Teppo.

7. aprillil kell 14.00 LUULEPÕIMIK
Külas on Kai Toom.

15. aprillil kell 18.00
Rannu Rahvamajas Rakvere teatri etendus „KAHEKSA ARMASTAVAT NAIST“

22. aprillil kell 18.00 Vanemuise teatris „HEA PÕHJATUULE VASTU“

Registreerumine suvistele reisidele!!!
14.–17. mail Läti rannikulinnad, 1.–5. augustil Põhja-Poola

Tel 745 5134, 5804 9730.

NÕO PÄEVAKESKUSES

14.–17. mail

REIS MÖÖDA LÄTIMAA RANNIKUT
Liepaja, Ventspils, Pavilosta, Kolka neem, Jurmala

Hind 178 eurot sisaldab ööbimisi, hommikusööke, giidi teenuseid, pääsmeid laeva- ja rongisõidule.

Kiirustage! Registreerimine on alanud.
Tel 745 5134, 5804 9730.

VAPRAMÄE LOODUSMAJA

LOODUSÕHTUD VAPRAMÄE LOODUSMAJAS

Neljapäeval, 26. märtsil kell 18.30 „AASTA LOOM — METSSIGA“

Neljapäeval, 9. aprillil kell 18.30 „AASTA LIND — VIU“

Lugusid vestab ja pilte näitab Arne Ader

Palume kindlasti eelnevalt registreerida meile sihtasutus@vvvs.ee või telefonil 50 88 359 (Gea). Loodusõhtu on osalejatele tasuta.

Loodusõhtute läbiviimist toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

EVELY PETERSON
Kinnisvaramaakler

www.facebook.com/evelypeterson

GSM: +372 5350 3303
epost: info@evelypeterson.com

www.evelypeterson.com
Aadress: Kirde 2a Elva

KOOLIVAHEAEG MEERI SELTSIMAJAS

16.–20. märts 2015
Esmapäevast reedeni kell 11.00–14.00

* „Veere, värten, vurinaga, ketra, vokk, nüüd kիրuga...“
Esimesed sammud rätsepmeister Kire jälgedes.

* „Ehitame maja, ehitame maja, kena väikse maja.“
Võtame ette ühe tõsise meisterdamise.

* „Terve olla väga hea, seda, sõber, meeles pea.“
Paneme proovile oma jõu ja osavuse.

* „Hiiretips läks putru keetma, pani paja tulele...“
Väljakutse tulevastele tordimeistritele.

* „Meistrimhed oleme, tööd me hästi tunneme...“
Tutvume korvipunumise imelise maailmaga.

Nädalakavas võib ette tulla muudatusi.

Osalustasu 10€ nädal või 3€ päev
Kohtade arv piiratud, vajalik eelregistreerimine
Tel 56 669 036 (Katrin)

NÕO NOORTEKESKUS AVATUD

E, R 12-17
T, N 14-19
Kolmapäeviti SULETUD!

VOIKA 23, NÕO
(sissepääs vallamaja vasakult küljelt)

E-post: noortekeskus@nvv.ee
Telefon: 5019605
www.n6onoor.webs.com

Eelneval kokkuleppel võimalik kasutada ruume sünnipäevade, klassiõhtute või muude noortesündmuste läbiviimiseks!

Kevadvaheaeg Noortekeskuses

ESMASPÄEV, 16.MÄRTS
KEVADINE SUURPUHASTUS

TEISIPÄEV, 17.MÄRTS
TARTU SEIKLUSPARGI KÜLASTUS

KOLMAPÄEV, 18.MÄRTS KELL 16.30
DISKO KOLMAPÄEV

NELJAPÄEV, 19.MÄRTS KELL 18
FILMIÕÕ

LAUPÄEV, 21.MÄRTS KELL 12
PEREPÄEV: FOTOJAHT KEVADELE

Lisainfo: www.n6onoor.webs.com
FB: Nõo Noortekeskus

Nõo Ilusalong

– Perejuuksur
– Kosmeetik
– Maniküür
– Pediküür
– Geellakkimine
– Jumestus
– Parafiiniravi kätele
– Depilatsioon
– Kõrva- ja ninaaugu tegemine
– Kinkekaardid

E–R 10–18
L ettetellimisel
Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
7 455 334